

**Fuafuaga mo le Si'itia o le Malupuipuia o
Nu'u ma Afio'aga mai Suiga o le Tau**

Itumalo Lepa

Ta'iala o Galuega 2018

'Upu Tomua

E īā te a'u le ava tele e fa'ailoa atu ai Fuafuaga mo le Siitia o le Malupuipuia o Nuu ma Afioaga mai Suiga o le Tau (Fuafuaga o le CIM) lea sā uluai fa'aigoaina o Fuafuaga mo le Vaaia Lelei o Aseta Tulata i le Sami. 'O le toe iloiloina o nei fuafuaga na suia ai le faatinoina talu le uluai seti o fuafuaga na tapenaina mo itumalo e 15 i le tausaga 2002 – 2003 i lalo o le polokalame na faatupeina e le Faletupe o le Lalolagi ma le 26 itumalo mulimuli na faamaeaina i le tausaga 2004-2007 i le polokalame a Samoa mo le Vaaia lelei o Aseta Tulata i le Samoa na faatupeina e le Faletupe o le Lalolagi.

O le taimi nei ua lautele atu le fa'ata'atiaga o le polokalame ua iai nei ma ua aofia le atunuu atoa mai i tuasivi se'ia o'o i le ā'au (ridge to reef approach). Ua le gata i atinae tetele ae ua aofia nei totolu ma le siosiomaga ma punaoa faalenatura ae fapea foi ma alamanua mo nuu ma afioaga aemaise a latou pulega lelei. O le Taiala o le CIM lea na afua mai ai fuafuaga o le CIM(CIM Plan) na toe teuteuina ia Aukuso 2015 'ina 'ia atagia ai le faataatiaga fou mo le faatinoina o lenei fuafuaga e le Malo ma ua iai le fuafuaga o le a faatinoina nei CIM I le vaitau e tai 10 tausaga ma toe iloilo nai lo le 5 tausaga na uluai fuafuaina ai.

O le Fuafuaga o le CIM 'ua avea nei ma faavae o galuega faatino mo Vaega autu tetele(Sectors) uma o le Malo e tali atu ai i Suiga o le Tau i se faiga faapolokalame a le Malo o Samoa e tapena ai le atunuu i auala e tali atu ai i Suiga o le Tau. Ma o galuega uma ua fuafuaina i totolu o CIM plan mo itumalo ma nuu taitasi ua faapea ona fesootai lea I le ausia o le Fuafuaga autasi a le Malo 2016/17 – 2019/20 faatasi ai ma fuafuaga a isi matagaluega a le Malo.

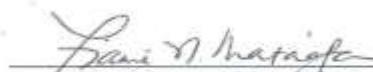
'Ou te fia fa'ailoa le sao tele o itumalo ma afioaga taitasi faapea pā'aga fesoasoani, Matagaluega a le Malo e aofia ai

Matāgaluega o Tinā ma Tama'ita'i, Nu'u ma Agafeso'ota'i
 Matāgaluega o Galuega, Fela'ua'iga ma Ātīna'e Tetelē
 Matāgaluega o Puna'oa Fa'alēnātura ma le Si'osi'omaga
 Matāgaluega o Fa'ato'aga ma Faigāfaiva
 Fa'alāpotopotoga o Mālosi'aga Tau Eletise
 Pūlega o Feoa'iga i le Lau'ele'ele
 Pūlega o le Suāvai o Sāmoa
 Matāgaluega o le Soifua Mālōlōina
 Matāgaluega o Tupe

Mātou te fa'afetaia fo'i le sao tele o pā'aga fa'avāomālō na fa'atupeina lenei galuega telee aofia ai Faletupe o le Lalolagi i lana Poloketi Faataitai mo le Siitia o le Malupuipuia o afioaga mai Suiga o le Tau, le UNDP tauala mai le Adaptation Fund i le faatupeina o le galuega toe iloilo ma faafouina o nei fuafuaga o CIM Plans.

Oute tuuina atu nei Fuafuaga (CIM Plans) i paaga uma, i matagaluega, itumalo ma afioaga faapea paaga fesoasoani mo le faatinoina. Ua faamaonia o nei Fuafuaga (CIM Plans) o le a siitia ai le malupuipuia o Samoa mai aafiaga o suiga o le tau

Faafetai,

 Hon. Fiame Naomi Mata'afa
 Minister of Natural Resources and Environment

Sui 'auai i le Fuafuaga

O le Fuafuaga o le CIM o le Fa'apā'aga i le vā o le Mālō o Sāmoa ma nu'u 'olo'o i totonu o vāega Fuafuaina. E 'āmata le Fuafuaga mai le tuasivi seia pa'ia le Sami/ā'au, e vaevaeinai vāega e 4; Ātīna'e Tetele; Si'osi'omaga ma Puna'oa Fa'alenañatura; Auala mo tamaoaiga (livelihood) ma le lava o taumafa; ma Pūlega a Nu'u. E iai matafaioi a nei pā'aga i faafitauali i nei vaega tetele e 4 o le fuafuaga faatasi ai ma fofō e foia ai, ma o lenei fuafuaga ua tuufaatasia uma ai auaunaga'ma auala e siitia ai le saogalemu i le taimi nei ma le lumana'i.

O le Fuafuaga lenei e aofia ai le Itūmālō Fa'afaipule o Lepā (e aofia ai le afioaga o Saleapaga & Lealatele, Lepa, Aufaga).

O sui o nu'u/afioaga na auai i le tapenaina o Fuafuaga o le CIM i le fa'apā'aga ma le Mālō o Sāmoa.

Aso ole Sainiga: 15 JUNI 2018

Sui Auai:

Saini:

Afioaga o Saleapaga & Lealatele

- Mapuinuumamai Lopa Faaifo
- Salevalasi Aleki
- Pulemanufiu Solomona
- Faititili Salevao
- Palea Suavī

The image shows five handwritten signatures in blue ink, each followed by a horizontal line for a name. From top to bottom, the signatures are: 'Jmz.', 'Sale valasi', 'F.', 'Faititili Salevao', and 'P. Suavī'.

Afioaga o Lepa

- Vevesi Aumua
- Nonu Lua
- Miriama Tua
- Puletiauatoa Pulu
- Saunoagamalii Siaosi

The image shows five handwritten signatures in blue ink, each followed by a horizontal line for a name. From top to bottom, the signatures are: 'Aumua', 'Nonu F. Tua', 'Miriama', 'Aleki', and 'Saunoaga'.

Afioaga o Aufaga

- Popo Peteru Papu
- Ailepata Mua
- Moa Kovati
- Leafa Sakalia
- Fata Leū Samuelu

The image shows five handwritten signatures in blue ink, each followed by a horizontal line for a name. From top to bottom, the signatures are: 'Popo', 'Ailepata', 'Moa', 'Leafa', and 'Fata'.

'Ua fa'aaogaina e le Mālō o Sāmoa lenei Fuafuaga mo le Siitia o le Malupuipua o Nuu ma Afioaga mai suiga o le Tau mo le Itūmālō Fa'afaipule o Lepā o se fuafuaga autu e faatinoina ai le Taiala mo le Siitia o le Malupuipua o Nuu ma Afioaga tapenaina i le 2002, toe iloiloina 2006 & 2015..

O le tapenaina o Fuafuaga o le CIM o loo taulamua ai le Matāgaluega o Puna'oa Fa'alēnātura ma le Si'osi'omaga fai ma sui o Matāgaluega a le Mālō ma Fa'alāpotopotoga e fa'amautū le auai o le Mālō o Sāmoa i le tapenaga o nei Fuafuaga ma le faaogaina e avea ma fuafuaga autu aua le faatinoina o le Taiala mo le Siitia o le Malupuipua o Nuu ma Afioaga mai Suiga o le Tau.

Ulu Bismarck Crawley
Ofisa Sili O Pulega
Matagaluega O Puna'oa Faanatura ma Siosiomaga

Lisi o Mataupu

Uputomua i

Sui o Itumalo ii

Faapuuupuuga iii

Uiga o Upu iv

1. Folasaga o le Fuafuaga

- 1.1 Ta'iala mo le Va'aiga Mamao
- 1.2 Sini 'Autū o le Fuafuaga
- 1.3 Faatulagaga O le Fuafuaga

2. Ta'iala O Galuega

- 2.1 Fa'amoemoe o le Ta'iala o Galuega
- 2.2 Auala e Mafai ona Faatupe ai le Faatinoga o le Fuafuaga
- 2.3 Umi e Faatino ai Fuafuaga

3. Faamatalaga o le Itumalo o Faleata i Sasa'e

- 3.1 Ta'iga o Meatotino Fausia ma Alagā'oa Faanatura
- 3.2 Ta'iga o Agafesootai ma le Tamaoaiga
- 3.3 Tulaga Lamatia o le Tau ma le 'Anagatā

4. Galuega Fesoasoani mo le Itumalo o Lepā

Faafanua o le Itumalo

- 4.1 Galuega fesoasoani mo le Afio'aga o Saleapaga & Lealatele
- 4.2 Galuega fesoasoani mo le Afio'aga Lepā
- 4.3 Galuega fesoasoani mo le Afio'aga Aufaga

Faafanua o le Nu'u
Faafanua o le Nu'u
Faafanua o le Nu'u

5. Ata Pu'eina e: MNRE-PUMA (2016 and 2017)

Uiga o 'Upu

Fa'afoga Fa'afuase'i	Tu'u atu i nu'u le tomai, fausaga ma alagā'oa 'ina 'ia mafai 'ona fa'amāsanī, tali atu ma vave toe fa'aleleia i taimi o fa'alavelave fa'afuase'i.
Lava Mea'ai	E lava mea'ai pe 'ā maua 'uma e tagata i taimi 'uma, maua ma lava le tamāo'āiga, saogalēmū ma mālōlōina, ma fetaui ma o lātou mana'oga tau mea'ai 'ina 'ia ola manua ma mālōlōina.
	<i>Maua o mea'ai:</i> Avanoa e maua ai e tagata ta'ito'atasi ālāmanuia talafeagai (fa'amanuiaga) e maua ai mea'ai e fetaui mo se 'aiga mālōlōina. O fa'auigaga o fa'amanuiaga e pei o se seti o mea mana'omia 'uma e mafai ai e se tagata 'ona fa'avae mana'oga e fua i tūlāfono, faiga fa'apolokiki, tamāo'āiga ma agafeso'ota'i fa'avasegaina a le nu'u 'olo'o soifua ai (e aofia ai aītatau fa'aleaganu'u e pei o le avanoa e maua ai ālāmanuia māsanī)
	<i>Iai mea'ai:</i> O le iai o mea'ai e lava ma lelei, 'ua tu'uina atu e fa'aaogā i 'āiga po o mea'ai 'auina mai fafo (e aofia ai ma mea'ai mai fesoasoani)
	<i>Fa'atūmauina:</i> Mo le fa'atūmauina o mea'ai, e tatau 'ona maua mea'ai e talafeagai i taimi 'uma mo se faitauga aofa'i o tagata, o se 'aiga po o tagata ta'ito'atasi. E lē tatau 'ona lē maua avanoa i mea'ai 'ona o se fa'afitāuli fa'afuase'i (ft. se fa'alētonu o le tamāo'āiga po o le tau) po o ta'amilosaga o ni mea tutupu (ft. lē lava mea'ai 'ona o mea'ai fua fuata). O le va'aiga la fa'alemāfaufau i le fa'atūmauina, o le iai ma le lava o mea'ai i ona vāega 'uma.
	<i>Fa'aaogaga:</i> Fa'aaogaga o mea'ai e 'aula atu i le lava o mea'ai taumafa, vai mamā, tūmamā ma le tausia o le soifua mālōlōina 'ina 'ia 'ausia le ola mālōlōina e tali atu i mea e mana'omia e le tino. E ta'u mai ai ma le tāua o isi mea fa'aaogā e le'o ni mea'ai 'ina 'ia lava mea'ai
Lamatia	O se 'aula e ono lamatia ai po o se tūlaga e ono fa'aleagaina ai.
Sone Lamatia	Nofoaga 'ua fa'ailogaina e ono lamatia pe ono a'afia ai 'ona o lamatiaga i se vaitaimi fa'atūlagaina mo su'esu'ega. E ono sone lamatia 'olo'o fa'atatau i ai le su'esu'ega lenei: <i>ASCHs</i> (nofoaga ma'ale'ale e lamatia ai le talafātai); <i>CEHZs</i> (sone lamatia e taf'i'esea ai le talafātai); <i>CFHZs</i> (sone lamatia i lōloga o le talafātai) ma <i>CLHZs</i> (sone lamatia i 'ele'ele solo o le talafātai) <i>CIHZ</i> (sone lamatia e lōfia ai le talafātai) - Lōfia o le Talafātai 0 i le 15mASL – sone vave lōfia o le talafātai - Lōfia o le Talafātai 15 i le 20mASL – 5-mita lē mautinoa le pupuni e soso'o ma le sone vave lōfia (e māfua 'ona e le'o sa'o 'ātoatoa le LiDAR) - Lōfia o le Talafātai 20 i le 50mASL – sone lamatia fa'aopoopo mo le fa'amoemoe e fua/fuafuaga o le nofoaga o fausaga e puipui ai mai sunami i tala atu o le laina 0-20mASL. Fa'amolemole mātau lelei, o le lamatia i sunami e aofia ai le 0-20mASL, lona uiga o sone lamatia o sunami e tatau 'ona aofia ai ma le 0-15mASL ma le 15-20mASL polikone fa'apēnā fo'i ma le 20-50mASL polikone - Lōfia o le Talafātai 50 i le 55mASL – 5-mita lē mautinoa le puipui o le sone lamatia o fa'atulagaga o le sunami (e māfua 'ona o le lē sa'o 'ātoatoa o LiDAR) <i>IFHZ</i> (sone lamatia vave pāpā i tāfega) i totonu o 'auvai tofē o vaitafe loloto i vanu - Tāofiofiga o pā o 'auvai – 5m puipui i so'o se pito o le 'auvai

	- Sone 'olo'o totō ai lā'au i 'auvai o vaitafe e fa'atonutonu ai le tafe solo o le vai – 20m puipui i so'o se pito o le 'auvai
Ātīna'e Tetele	O ātīna'e tetele ma 'aula o feso'ota'iga, e lagolago ai le atunu'u, itūmālō po o le nu'u Ātīna'e Tetele e Ola ai: O ātīna'e tetele e aogā sa'o i le fa'asaoina o le nu'u e mafai ai 'ona tali atu ma toe fa'aleleia i taimi o fa'alavelave mātuiā. Ātīna'e Tetele Tulagalua: O ātīna'e tetele e aogā mo ātina'e a le nu'u i aso uma.
Ta'iala o Fa'atinoga	O se fa'amatalaga e limata'ita'ia ai le fa'aaogāina o le lau'ele'ele ma puna'oa 'ina 'ia 'ausia 'autū ma'oti, fa'anaunauga ma faiga fa'avae, ma aumai ai se 'auivi e fa'atino ai galuega ma gaoioiga mana'omia.
Fa'afitāuli	O se popōlega ma'oti e fa'atatau i māfua'aga ma a'afiaga.
Fa'aaogāina ole Laufanua ma Puna'oa	O le fa'aaogāina o le laufanua ma puna'oa e le nu'u, mo agafeso'ota'i, tamāo'āiga po o isi fa'amanuiaga (ft. fa'aaogāina o le fanua e aofia ai vāega 'olo'o fa'aaogā e le nu'u po o meatotō, fa'aaogāina o puna'oa e aofia ai le 'eli ma la'uina o le oneone, 'eli ma la'u ma'a po o fāgotaga).
Ola	E fa'atatau i le ōлага o se tagata po o se vāega “ ‘ia fa'amautū mea mana'omia – mea'ai, vai, fale ma lavalava – o le ola”.
Tulimata'i	O le fa'agāsologa o fua e tulimata'i suiga aogā po o a'afiaga o polokalame ma galuega ma fua āga'i i tapula'a, la'asaga ma taunu'uga na mate'ia 'ole'ā tutupu
Gafatia:	O le mafai 'ona fa'amāsani, tali atu ma vave 'ona toe fa'aleleia.
	Gafatia o Nu'u: O le mafai e le nu'u 'ona fa'amāsani, tali atu ma vave 'ona fa'aleleia mai a'afiaga mātuiā e lamatia ai. Gafatia Fa'alenātura: O le mafai e mea fa'alenātura 'ona fa'amāsani, tali atu ma vave 'ona toe fa'aleleia mai le fa'agāsologa fa'alenātura po o mea e lamatia ai.
A'afiaga	O le tūlaga e ono tupu ai se mea ma a'afia ai fa'anaunauga. E fua āga'i a'afiaga ma mea e ono tutupu. O le fa'auigaga o le Fuafuaga o Fa'afoga Feso'ota'i ma Nu'u o mea e ono tutupu i ātīna'e tetele, si'osi'omaga ma puna'oa o mea e ola, o fa'ato'aga ma puna'oa o le talafātai (lava mea'ai) e ono lamatia ai fanua i gā'uta ma le talafātai ma ono fa'aleaga ai meatōtino, ola ma le laufanua 'ona o fa'agāsologa fa'alenātura.
Tagata e a'afia ai	O tagata ma fa'alāpotopotoga e ono a'afia ai pe 'ua a'afia fo'i, pe fa'apea 'ua a'afia ai ma lātou 'ona o se fa'ai'uga po o se gaoioiga. E ono fa'auiga fo'i 'ina 'ia aofia ai ma i latou e fia mālamalama ma fia 'auai.
Fuafuaga Fa'ata'atia	O le fa'atonuga po o se fa'asologa o gaoioiga e fai 'ina 'ia 'ausia se vāega patino.
Suigatā	O le tūlaga e o'o i ai se meatōtino fau e ono āfāina ma fa'aleagaina i a'afiaga o le talafātai ma lē faigōfie pe faigatā, taugatā pe taugōfie 'ona suia. E tutusa le fa'auigaga o le suigatā ma le mauagatā i le fa'aaogāina o le Fuafuaga o Fa'afoga Feso'ota'i ma Nu'u 'ona e tai uiga tutusa 'upu o le suigatā ma le mauagatā i fa'a'upuga fa'asāmoa.
Manulautī	O se va'aiga mamao e tini i ai se fa'anaunauga

1. Fa'ailoaina o le Fuafuaga o le CIM

1.1 O le Vaaiga Mamao

Ua saunia le Fuafuaga mo le Siitia o le Malupuipua o Nuu ma Afioaga mai Suiga o le Tau (CIM) mo le Itūmālō o Lepā e fai ma vāega o Fa'atupega Fa'amāsanai a le Mālō o Sāmoa – *Polokalame e S'iitia ai le tulaga gafatia o Nu'u Talafātai o Sāmoa ona tali atu i Suiga o le Tau*. O le Fuafuaga mo le Siitia o le malupuipua o Nuu ma Afioaga mai Suiga o le Tau o se tasi lea o māfua'aga laualuga i le fa'atinoina o Fuafuaga Fa'ata'atitia, lea na taliaina āloa'ia e le Mālō o Sāmoa iā Fepuari 2001 ma toe fa'afou i le taimi nei i le 2015 e fai ma fa'atonuga o le Fuafuaga Fa'ata'atitia 'ina 'ia s'iitia ai le maua'a o nu'u, ātīna'e tetele, si'osi'omaga ma puna'oa fa'alenātura e fa'aaogā ai le feso'ota'i 'ātoa o le va'ai mai le tuasivi i le ā'au. E iai le manulautī e 'auga i ai le Fuafuaga Fa'ata'atitia:

Tulaga Gafatia o Suiga o le Tau – Ōлага i le Nu'u, Ātīna'e Tetele, Si'osi'omaga ma Puna'oa
Fa'alenātura i
Suiga o le Tau ma Mala Fa'alenātura

E fa'aaogā e le Fuafuaga o le CIM le manulautī lea ma fa'ailoa mai fa'atinoga mo'omia mo nu'u ma le mālō e fa'atino fa'apā'aga ai le Fuafuaga Fa'ata'atitia. *O le maua'a o le fa'amāsanai, tali atu ma vave ona toe fa'aleleia 'ina 'ia fa'asoasoata tatau e le nu'u le si'osi'omaga, agafeso'ota'i ma le tamāo'āiga.* (Fuafuaga Fa'ata'atitia o le CIM, 2015).

1.2 O le 'Auga o le Fuafuaga o le Fa'afoga Feso'ota'i ma Nu'u (CIM)

O le 'augā o Fuafuaga o le CIM o le fesoasoani i nu'u ma le mālō 'ia s'iitia le tulaga gafatia e ala i le fa'ailoa o gaoioiga fa'atino ma fofō 'ua iloa e aupito lelei e tali atu ai i fa'afitāuli 'ua fa'ailogaina. E lē o fofō 'uma e mafai 'ona fa'agaoioi vave i le taimi eni, 'ae o le fuafuaga e fa'amautinoai fa'afitauli ma filifiliga 'ua fa'ailoaina mo le fa'aleleia o ōлага o le nu'u, ātīna'e tetele, si'osi'omaga ma alagā'oa mo se vaitaimi 'umi.

O le Fuafuaga o le CIM 'ole'ā:

1. Fa'aleleia ai le mālamalama o le nu'u i a'afiaga lamatia mai le tuasivi i le ā'au;
2. Mafai ai e le nu'u fa'apea ma i lātou 'olo'o maua mai ai le 'au'aunaga 'ona fa'atino, fa'atupe ma maua mai fesoasoani fa'apitoa i vāega uma fa'atatau i le tau, e fa'aitiitia a'afiaga e lamatia ai le laufanua ma le talafātai o nu'u.
3. Mafai ai e le nu'u ma i lātou 'olo'o faia 'au'aunaga mo le mālō e ala i 'au'aunaga tau ātīna'e tetele, ōлага, si'osi'omaga ma puna'oa fa'alenātura 'ona fa'amāsanai, tali atu ma toe fa'aleleia mai afā.

1.3 Fa'atūlagaga o le Fuafuaga

E lua vāega o Fuafuaga o le CIM e tofu ma le fa'amoemoe e patino i ai.

- **Tapenaina o le Fuafuaga**, 'o lo'o fa'amatala mai ai le fa'agāsologa o le iloiloina o Fuafuaga faatasi ma sui auai o Nu'u, o le Mālō ma isi sui 'olo'o iai o latou faamoemoe i le vāega o Fuafuaina.
- **Ta'iala o Galuega**, o loo fa'amatala ai Fuafuaga ma galuega ua fautuaina na afua mai i galuega sa faatino, Ua faailoa ai foi ma paaga/matagaluega e faatinoia ia galuega fuafuaina. O loo faapea foi ona faafetaia fa'apitoa i totonu o lenei Taiala o Galuega sui uma na 'auai i le tapenaina o nei Taiala o Galuega.

2. Ta'iala o Galuega

2.1 Fa'amoemoega o le Ta'iala o Galuega

'Olo'o fa'ailoa mai i Ta'iala o Galuega fofō e si'iitia ai le tulaga gafatiae nu'u i le vāega Fuafuaina ma 'aula e fa'atino ai ia fofō. 'Olo'o fa'avasega fofō mo vāega 'ese'ese fa'atatau i auala le ōлага o tagata, ātīna'e tetele, si'osi'omaga ma puna'oa fa'alenātura, ma e i le feololo i le maualalo le maua'a o ia fofō. 'Olo'o fa'amauina fo'i pe 'ā iai se fofō e maua ai fa'amaniuiaga a isi vāega o le ōлага o tagata, ātīna'e tetele, si'osi'omaga ma puna'oa fa'alenātura, i lalo o "Isi Fa'amaniuiaga". O le matāfaioi fai fa'atasi a nu'u ma le mālō fa'atinoga nei. O le matāfaioi a le mālō le tu'uina mai "Fa'alaua'itele" i le atunu'u ma itūmālō, ātīna'e tetele ma 'oloa mo tagata lautele, ma fa'amaniuiaga e maua mai 'au'aunaga tau le si'osi'omaga ma puna'oa fa'alenātura, 'ae o le matāfaioi a nu'u le silasila i le lōtoifale e fa'atautaia ai ātīna'e tetele ma ōлага masani e feso'ota'i ma fa'atinoga nei. 'Olo'o fa'ailoa mai fo'i vāega ma a latou matāfaioi mo le fa'atinoina o gaoioiga mana'omia. E tatau 'ona iloilo fa'atasi fofō mo le Itūmālō ma le Nu'u i le tūlaga e feso'ota'i ai matā'upu i le ōлага o tagata, ātīna'e tetele, si'osi'omaga ma puna'oa fa'alenātura. O le matāfaioi lea a pā'aga 'uma e lua, o le ū mai fa'atasi e fa'afoe atina'e feso'ota'i ma nu'u.

O le matāfaioi masani lava a Ali'i ma Faipule ma 'Āiga i totonu o le nu'u, o le fa'atino o fofō e feso'ota'i i le ōлага, ātīna'e tetele, si'osi'omaga ma le puna'oa fa'alenātura. E ono maua mai le Mālō fautuaga ma alaga'oa e fesoasoani ai i le nu'u i le fa'atinoina o ia fofō. O le tele o ia fofō e fa'amaniuaaina ai fo'i nu'u ma itūmālō mai ātīna'e tetele ma puna'oa, ma 'oloa o le si'osi'omaga e fa'asoasoa i nu'u. E tatau 'ona silasila i ia fofō o se galuega feso'ota'i fa'atasi e fa'amālosia ai le maua'a o nu'u i ona vāega 'uma.

2.2 'Umi o le Fuafuaga

E ta'isefulu tausaga ma *toe iloilo* Fuafuaga o le CIM 'ae ta'ilima (5) tausaga ma *tulimata'i* pea fofō fa'atinoina i le vaitaimi lea o le Fuafuaga 'ina 'ia mautinoa 'olo'o lelei 'ona fa'atino fofō mana'omia ma si'iitia fo'i le maua'a o galuega e fa'aleleia. E fa'afeso'ota'i le 5 tausaga o tulimata'i le Fuafuaga o le CIM fou ma le 5 tausaga ma *toe iloilo fuafuaga ma polokalame 'autū aoao* mo Sāmoa: *Ta'iala mo le Ātīna'e o Sāmoa* (SDS). 'Olo'o fa'amauina i Fuafuaga o le CIM fou le iai o nisi o fofō e silia ma le 5 tausaga o fa'atino, a o isi e o'o lava i le 10 tausaga o fa'atino 'ona o le lavelave o fa'agāsologa o fuafuaga, fa'atupega ma le fa'apolokalameina o pāketi mana'omia e fa'atino ai ia fofō.

O fa'atinoga au'ili'ili o se fofō e fua i ai mea mana'omia e tulimata'i ma Fa'ailo 'Autū o Galuega Fa'atino.

2.3 Fa'atupeina o le Fuafuaga

O fa'atinoga o fofō pito lelei o le taumafaiga fai fa'atasi a sui 'uma mai fa'alāpotopotoga fa'apitoa, o pā'aga fesoasoani i le fa'atupega **ma** sui lava mai itūmālō ma nu'u. E 'ese'ese auala e fa'asolosolo atu ai le fa'atupega o nisi o galuega e āmana'ia ai le Mālō o Sāmoa ma 'aula fa'apolokalame e tali atu ai i a'afiaga o le suiga o le tau i ana ātīna'e alualu i luma. 'Olo'o taumafai i le mea e gata ai e fa'amuamua galuega mana'omia e fau ai le maua'a o Sāmoa ma ona nu'u e ui 'olo'o iai fo'i isi galuega e le'o mafai 'ona fa'atupe e le Mālō i le taimi lava lea. 'Ole'ā fa'atino fofō pito i lelei i se fuafuaga fa'ata'atia e fa'asolosolo mai tupe maua, **pe 'ā** fa'apea o se galuega fa'amuamua a le CCA, e fau ai le maua'a o nu'u ma Sāmoa i lona aotelega. O aiaiga nei e fua i ai le fa'amuamua o fofō pito i lelei a le CCA mo le fa'atupeina:

- 'olo'o solo lelei le ātīna'e mana'omia e tusa ai ma fa'anaunauga o Fuafuaga Fa'ata'atia a le CIM;
- 'olo'o ma'oti le ātīna'e lea i fautuaga o Fuafuaga a le CIM
- aofa'i o tagata 'ole'ā fa'amaniuaaina mai le ātīna'e lea, e pei o le aofa'i o tagata e manua ai
- e '*umi le ola* o le ātīna'e e fesoasoani ai i le nu'u
- itiiti pe lēai se a'afiaga tele i le si'osi'omaga
- 'ole'ā si'iitia le maua'a mai le ātīna'e
- e vave 'ausia le *toe* fa'aleleia o le ātīna'e
- 'ole'ā fa'aititia a'afiaga mai le ātīna'e
- 'olo'o fa'amuamua fo'i i isi Fuafuaga a Vāega po o Fuafuaga Fa'ata'atia Aoao

Na fa'atupe e le Faletupe a le Lalolagi le Polokalame Fa'ata'ita'i mo le Maua'a o le Tau e Fa'aleleia le Maua'a o le Tau mo Puna'oa o le Talafātai ma Nu'u (PPCR ECR) ma tapena ai pepa 'autū e lua (2):

- **Fuafuaga e Fesootai ai Nu'u (CEP)** – o ta'iala 'olo'o i le CEP o se meafaigaluega pito i lelei e fa'ato'atele ai tagata mālamalama. E mafai 'ona fa'aaogā e le CSO ma nu'u e fesoasoani ai iā i lātou lava pe 'ā talosaga mo fa'atupega lāiti mo ātīna'e e ō fa'atasi ma isi faiga 'olo'o fa'atupe ai ātīna'e lāiti e pei o le CSSP ma le UNDP-GEF SGP.
- **Soā Polokalame i Itūmālō (DSP)** – o ta'iala 'olo'o i le DSP e fa'asino tonu i itūmālō ta'itasi po o polokalame tu'ufa'atasi a itūmālō e manuia ai se aofa'iga to'atele.

A mātauina 'aula fa'apolokalame a Sāmoa i le CC ma le CCA, o pepa 'autū ia e fa'ata'imua i ta'iala a pā'aga ātīna'e, o sui fa'atino ma isi 'olo'o a'afia e va'ai i 'aula pito i lelei e fa'atōtoga ma lagolago ai polokalame fa'amāsan i suiga o le tau e fa'atalanoa ma nu'u ma itūmālō. O nu'u ma itūmālō 'olo'o fa'aaogāina polokalame ia a le CCA 'olo'o lātou 'ausia le tele o fa'ailo 'autū i vāega 'ese'ese o Fuafuaga i Vāega, ma 'ausia fo'i ma fa'ailo 'autū a le atunu'u 'olo'o i totonu o le *Ta'iala mo le Ātīna'e o Sāmoa* (SDS).

3. Faamatalaga o le Siosiomaga o le Itumalo o Lepā

3.1 Ta'iga o Meatotino Fausia ma Alagā'oa Faanatura

O le itumalo o Lepa o loo taoto i le itu i Saute i Sasae o le motu o Upolu ma e aofia ai nuu e tolu o Aufaga, Lepa ma Saleapaga. O le itumalo lea e a'ega ma tifatō itū o ona 'ōgā'ele'ele fa'a'ōgātotonu i le aga'i i gā'uta, ae o ona tala atu o loo mānu'a'e ai le tuasivi o papa-ma'a mai maugamū ma e tofē ona itu. E iai foi ni isi o 'ōgā'ele'ele e tofē itū, na eliina i aso e tele ua mavae e taetafe ma palapala mai 'ele'ele-solo, ma e lē taumate na fesoasoani iai ma ni faagā'au lāva ina ua sōlōfa ifo. O 'ōgā'ele'ele a'ega feoloolo faasolo atu ina maualuluga o loo maua ai le palapala lelei i luga o fanua laugatasi lautetele e pei ona iai, ma o le tele o ia fanua na faamamaluina mo faato'aga i se taimi talu ai (fausia pā puipui o fanua mo solofanua). E tele avanoa e toe fa'aleleia ai le palapala ma fua o fa'a'ele'eleaga i fanua a'ega feoloolo, ma fapena foi ma le fa'aaogāina tatau o fanua laugatasi i mea maualuluga atu aua ni fua o fa'a'ele'eleaga lelei atu mai nuu i tua. O le fa'aaogāina o auala e ō ai taavale o le faitotoa lea e mafai ona faaleleia ai avanoa mo le tamao'aiga ma faateleina ai le anagatā i tulaga o le mau i taumafa ma le tamao'aiga. Ona o le maualuga o le malosi'aga e toe faaoalaola ai fa'a'ele'eleaga i nofoaga maualuluga, e moomia le faatino ma le faafou lelei o le tausiga o laufanua, ina ia mautinoa e lē o pisia pe filogia laufanua i mea maualalalo faapea le aloalo.

O le fausaga o le 'ōgā'ele'ele i le talafatai e uiga tutusa ma le talafatai i Lotofaga ona o lona ā'au faalava e lāina ma lē malupuipuia. O le tele o ā'au 'amu i tafatafa o le talafatai na faaleagaina e le Sunami i le 2009, ma ona o lea tulaga, o le tele o mea e ola lausiusi i le ā'au o 'amu ninii. O le nuu o Aufaga ua se'e ane uma i laufanua tū-ā-uta, ae o Lepā e tele aiga ua se'e ane i gā'uta vaganā maota ma laoa tāua (fale fono o nuu). Talu mai le sunami o le 2009, o le toatele o Saleapaga ua o i nuu tū-ā-uta vagana i latou o loo nonofo i fale tū matafaga ma nai isi aiga toaitiiti o loo nonofo pea i tafatafa o le talafatai.

O la'au o le fogā'ele'ele o le itumalo, e matauina ua tele lava ina fefilo i la'au mai fanua tuufua, ma'umaga faatasi ma lafumanu, togāniu ae tovā vaomatua i 'ele'ele timuga i mea maualalalo. Ua toe faaopoopo le umi i auala gālue i ma'umaga, ua latalata i le 500m. E oo mai i le taimi nei, e le i tapenaina ma faamamāina vaomatua i mea maualuluga e ui o le tele o ia laufanua sa faaleagaina e matagi malolosi ma afā o le 1990, ma o vaomatua ua iai nei ua fefilo i ma la'au o vaomatua faafouina ma isi meatotō 'ese, e le ni la'au patino i le 'ele'ele.

O nofoaga tū-ā-uta o le itumalo e tumu i 'ele'ele'apovai tetele faatasi ma tofē loloto ma le tele o la'au patino i le 'ele'ele o loo filo ai le tava ma isi la'au o vaomatua i 'ele'ele tīmuga, fefilo i ai ma itu'aiga la'au 'ese (e le ni la'au patino i le 'ele'ele) e iai le tamaligi, o le pulu ma le faapsāi. O nisi o fanua tuufua i le itumalo o laufanua sa iai lafumanu ma ma'umaga/faato'aga tuai ua faatafunaina. Ua mafua lea ona ua faase'e atili i nuu tū-ā-uta ia fai faato'aga i le sailiga o ni 'ele'ele lelei e le i faato'aina muamua mo ma'umaga/faato'aga. O la'au tetele ma la'au-iti faalafuā e taatele i le itumalo i tafatafa o auala gālue. O le tulipe Aferika, o le pulu vao ma le pulu mamoe o la'au faalafuā iloga ia ma e maua i tafatafa o auala gālue ma faato'aga/ma'umaga, ae o le fue lautetele o se vine e na te tapēina isi la'au ma la'au o vaomatua ma e taatele i vaomatua faapea foi ma fanua lafulemū ua tatafi ma faalauleleina. E anoanoa'i le manulele o le maina ma le manu palagi e iai lona ālā'ea mūmū sa vaia i le itū atoa i mātū o Savaii aemaise lava i nofoaga latalata i faoā'a'i fou.

3.2 Ta'iga o Agafesoota'i ma le Tamaoaiga

O le faitau aofa'i o tagata o loo alala i nuu ma pitonuu e tolu o Lepa e 1,538, e tusa ai ma le Tusigāigoa a le Atunu i le 2016. O le tele o tagata mai Lepa ma Saleapaga ua se'e i nuu tū-ā-uta i mea maualuluga, mamao ese mai le CEHZ ma CFHZ talu le Sunami o le 2009. E toaitiiti nai aiga ma pisinisi mo tagata tafafao (turisi) mai fafo o loo alala pea i 'ōgā'ele'ele i le talafatai.

O le fausiaina o le auala i nuu tū-ā-uta e fesootai ai Aufaga i Lalomanu ina ua mavae le sunami, o se galuega tele ua avea ma olataga e fesootai atu ai aiga i le felavasa'iga o auala tele tū-ā-uta 'ese mai i le felavasa'iga o auala tele i le talafatai. O le galuega foi lenei na te lagolagoina avanoa mo faato'aga ma fa'a'ele'eleaga mai faatoaga, ma oo atu ai i le Falemai Faa-Itumalo i Lalomanu ma le Ofisa o Leoleo.

O le alasopo ma le alasola māgalua na fausia i Saleapaga i tua ane o pisinisi mo tagata tafafao (turisi) mai fafo e faigofie ai ona sosola ese i taimi o tulaga mātuiā. O le vaega o le atunu tumu i tofē loloto ma o lona fausaga ma totoga mai le amataga ua matauina ai o se fausaga ua matua ona tausaga, ma ua faaititia ai lona agavaa e avea ma

aula faaopoopo mo sola'aga. Na manuia le taumafaiga a le Ofisa mo Turisi i Samoa e fausia se auala faataitai e fai ma auala-sola ae peitai, ona o tulaga faigata o le 'ōgā'ele'ele e pei ona ta'u, e lē i tele ai se ala savali faatū agai i luga na faaopoopoina. O se manatu atia'e o le taula'i lea e saili nisi nofoaga e ono fau ai nisi auala-sola. E tofu le nuu ma lana a'oga tulagalua. O le a'oga maualuga faa-Itumalo o loo i le nuu o Lepa. O le tele o vaega o le itumalo, ua fa'atutūina ai pou mōlī ma pou telefoni i tafatafa o le alatele.

3.3 Tulaga Lamatia o le Tau ma le Anagatā

Ua moomia vave lava le malamalama o afio'aga i fesuiaiga o le tau ua iai nei Samoa ma iē luā. Ua maea nei se suesuega i le 2011 o loo otooto mai ai suiga o le tau i Samoa, nei ma ā taeao mai le 1990 -2030 e o'o atu i le 2090. Ua faaalia e lea suesuega e faapea: e faaauau pea ona siisii le vevela o Samoa ma e iai aso e matuā vevela ai; faateleina foi ia aso e matuā timuga tetele ai lava; o le a faaititia ia le numera o matagi malolosi ae faateteleina le malosi o matagi; e tumau pea ona siisii le maualuga o le suasami ma faapena ona siisii le 'a'ava o le suasami o Samoa, ma lamatia ai le ola lelei o meaola i le ā'au- amu tainane meaola uma o le sami.

O le Alatele mai Saute-i-Sasae i le Talafatai o se galuega telē i le itumalo. O le tele o le alatele e ta'oto i totonu o le Sone Lamatia i Lōlōga i le Talafatai (CFHZ) ma le Sone Lamatia i le 'Āia i le Talafatai (CEHZ), e na o nai mita le mamao mai le sami i tafatafata o le talafatai i sasae, ma ua na o se taligalu maualalo e tovā ai ma le aloalo i le talafatai. I le agai faasolosolo atu i tafatafa o le talafatai i le itu i sauté, ua matauina o le mamao o le sami e tusa ma le 15 i le 50 mita le mamao ese mai o le sami, ae o loo taoto pea le auala i totonu o sone lamatia e lua e pei ona ta'u.

Ua faamauina e le Fuafuaga Faapule'aga Tuufaatasi a le Itumalo o Lepa 2007 vaega 'ele'ele ma'ale'ale i tafatafa o le talafatai ma vaega 'ele'ele maualalalo ua matauina o ni sone lamatia tele nei ona e tū mātilatila ma a'afiagofie i faalavelave faanatura, fesuia'iga o le tau ma mea tutupu mātuiā ua mafua ai lōlōga ma 'ele'ele 'āia. E iai suiga i vaega 'ele'ele 'apovai ma le faaaogāina o lau'ele'ele ma o le ala lena e mātuiā ai lōlōga i itū-vai i gatai ia e mafua ona o tāfega tetele mai vaega 'apovai - i 'ele'ele maualuluga.

Tulaga Lamatia o le Talafatai: E tusa ma faamaumauga a Fepuleai (2017), o le vaega vāapiapi o le talafatai i le vā o Aufaga ma Lalomanu e mafua mai lea ina ua se'e-i-lalo le Laina Ta'e o Lepa (Lepa Fault) e tusa ma le 150mita i sauté (Ata 1). E ono iai se tulaga o loo gaoioi pea le Laina Ta'e o Lepa ma o le a tula'i mai ai se vaega lamatia mai ma'a-solo i le faasolosolo atu i tafatafa o le vaega vā-apiapi lea o le talafatai i se vaitau lata mai i le lumanai, pei ona faailoa mai e le li'o lanumoli i le Ata 2. *O le tula'i mai o nisi sunami i le 'ōgā'ele'ele lea o le a faaleagaina ai galuega tetele o auala ua iai. O le a faateleina gaoioiga e 'āia ai le 'ōgā'ele'ele pe afai ae 'eliina taetafe ma faaputuga o maa-solo i le lumana'i.* O le tele na'uā o meaola ninii e maua i totonu o taetafe i le ta'ele o le sami ma o loo fausia ai le oneone i le matafaga, e fa'ailoa mai ai le anoanoa'i ma le loloto o puna'oa e tupuga mai ai manu ninii nei, ma e ono feāiā'i lea tulaga ma le sōlōfa ifo o le fola po o le ta'ele o le sami i le vaega lea o le motu.

Ata 1: Fausaga o le 'ele'ele i le vaega tūpito i sasae of Upolu, o loo lautele mai ai le Laina Ta'e o Lepa mai Lepa i lalomanu i Aleipata Itupa i Luga. E maualuga le tulaga lamatia o le talafatai mai 'ele'ele-solo.

Fa'afanua: Aleni Fepuleai, 2017

Ata 2: O le vaega o le talafatai i le va o Aufaga i le itumalo o Lepa ma Lalomanu o Aleipata Itupa i Luga, e pei ona faailoa mai e le li'o lanumoli, o le vaega aupito i ma'ale'ale lea e ā'afia gofie i 'ele'ele-solo ma ma'a-solo i taimi o mafui'e. O loo faailoa mai e 'āū lanumoana le itu e aga'i iai 'ele'ele - solo ae faailoa mai e laina samasama ālāvai o le ā'au mafua mai i le 'āia o le talafatai.

Faafanua ma faamatalaga: Aleni Fepuleai, 2017

Tulaga Lamatia o 'Ele'ele Tū-ā-uta: Talu ai ona o le vāapiapi o le fesoota'iga i le va o Aufaga ma Lalomanu (Ata 2) lea e maualuga lona ma'ale'ale i lamatiaga mai maa-solo ma sunami, e fautuaina ai le fausiaina o se auala fou (taga'i i mātogi samasama i le faafanua) i le itu i sauté o Saleapaga ('e pei ona tā'ua muamua'). O le auala fou ua talosagaina o le a avea lea o se vaega o Saleapaga e fesootai atu ai i le auala o loo iai nei i Lalomanu (fausia ina ua mavae le sunami) ma o le a iai le isi faaopoopoga fou e fesootai atu ai i Vavau. O le auala fou lea ua talosagaina o le a avea ma auala-sola pe afai ae sōlōfa i se aso o lumanai le auala i le talafatai i le va o Aufaga ma Lalomanu. Peitai, o galuega tetele 'anagatā ua mae'a ona faataatitia e pei o le auala ua fuafuaina ma lona taula'iga fou, o le a mafai ai ona faatulaga lelei le faasologa o taavale ma o le a lē faalavelaveina ai femalagaā'iga i le va o Aleipata-Itupa-i-Luga ma le

itumalo o Lepa.

I lona aotelega, o gaoioiga e pei o le totōina o la'au i vaega e tele o le talafatai, toe atia'e o le anagatā o ā'au ma lagolago i le faalautelega o nofoaga i le gataifale o lea 'ōgā'ele'ele, o le a fesoasoani i le fa'aititia o le 'āia o le 'ōgā'ele'ele. E manaomia le fa'aauauina o le faafoega lelei o fanua lalovaia i le va o nuu ma malo. O le 'ōgā'ele'ele i le tumutumu mauga e fa'a'ofu'ofu pei se tanoa 'apovai o loo ua ta'ua o le Vaitūloto o Lanotoo (i tua atu o Saleapaga) o se punāvai lelei o le suāvai, peitai e le mafai ona iloa, po o lea vai e lē tatau ona inumia. O lanu e mafai ona ave'esea e fa'amamā vai masani, peitai, po o le a le tuai, e mafai e oneone ona faamamā ese lanu.

O afio'aga e nonofo i tafatafa o vaega vāapiapi o le talafatai e pei o le 'ōgā'ele'ele i le va o Aufaga ma Lalomanu (Ata 2) e ma'ale'ale tele i sunami i ni aso o i luma ma e fautuaina tele le si'itia ese mai. O suesuega i māfui'e ma malosi'aga e lulu ai māfui'e, o se fuafuaga sili lea e iloa lelei ai po o a gaoioiga o loo tutupu i tafatafa o se sō'oga po o felavasa'i o ni sō'oga o ni 'ōgā'ele'ele po o ni papa-ma'a i le 'ele'ele ua feseeta'i ma ua vā, faapea foi le felavasa'iga o ni āva tetele poo ni tofē tetele ua fa'amamaga ane ina ua vā 'ōgā'ele'ele ia ua ta'ai ma feseeteta'i. O lea vaega 'ele'ele ua valo'ia o se sone e ona maualuga le 'ea ma ni kasa e pupusa mai ai. O ia foi suesuega o le a maua ai faamatalaga tāua mo faalavelave ma lamatiaga mai 'ele'ele-solo ma papa-ma'a-solo i itumalo o Lepā, Aleipata-Itupa-I-Luga ma Aleipata-Itupa-I-Lalo.

4. Galuega Fesoasoani mo le Itumalo o Lepā

Fofō mo Fuafuaga-FTA

Galuega Tetele	Fofō Aupito Lelei	Isi Faamanuiaga	Ta'iala Fesoasoani i Galuega	Fuafuaga Talafeaga a Vaega
Alasopo-itūvai i Vaigalu	Fau se alalaupapa e suia le alasopo-itūvai e faaititia ai le 'āia o le talafatai	Vave toe faaleleia mai aafiaga Faaititia le ono lolovaia o afio'aga Sili ona saogalemu nuu ma auala	E ao ina tapena e le LTA ma le MWTI fautuaga ma taiala e faaaoga iai faamaumauga ma polokalame o galuega e lagolagosua i le puleaina o alavai e tusa ma: Faigafaavae o Siosiomaga ma le Puipua o Agafesoota'i; Ta'iala Faatonutonu o Galuega Tau Siosiomaga i Samoa (2007) Toe Iloilo Tapulaa Ausia mo Auala i Samoa (2016) Fuafuaga Aoao mo Galuega Tetele (NISP) 2011 Polokalame le tausia o auala i totonus o tupe faatatau ma polokalame o galuega Tapena suesuega o alavai o auala Tapena se polokalame tau aoaoga faalotoifale i le ttau o le faamamāina pea o tulaga tau alavai	Fuafuaga Faapule'aga Tuufaatasi a Afio'aga, Aokus 2015 Fuafuaga a le Vaega o Fela'uaiga ma Femalagaiga i le Lau'ele'ele 2014-2019
Alavai	Silasila ane i tulaga tau alavai e ala i le: Faatino le faaleleia o alavai-simā i tafatafā-ala ma ia mautinoa o loo tafe atu i le sami le suavai fetafea'i i luga ole 'ele'ele; Fausia o alavai lapopo'a talafeagai ma le tetele o tafega afua mai atina'e o loo faatino i ga'uta. Faatino e le itumalo/afio'aga le faamamāina o alavai/alavai-simā ma polokalame faalauiloa <i>Gafa: WCSD / Itumalo / Afio'aga / MWTI ma le LTA</i>	Sili ona saogalemu afio'aga ma le vave ona toe faaleleia aafiaga		
Punavai ile Talafatai (Puna o Sinasina)	Toe faaleleia ma faatali le suavai e tafe mai le Puna o Sinasina e faaaoga i totonus o aiga <i>Gafa: MWTI / MNRE / Itumalo / Afio'aga</i>	Suavai faaleoleo pe a o'o ina utiuti le suavai mo le itumalo	Tapena mai e le MWTI le mamanu mo le faataliga/faato'a ai o le suavai mai le Puna o Sinasina e tusa ma taiala o atina'e: Faigafaavae o Siosiomaga ma le Puipua o Agafesoota'i; Fuafuaga Aoao mo Galuega Tetele (NISP) 2011; Faamaonia e le PUMA Atina'e mo le mamanuina o le punavai	Fuafuaga a le Vaega o Suavai ma Vai Lafoa'i 2016-2020 Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017-2021

Siosiomaga & Alaga'oa Faalenatura	Fofō Aupito Lelei	Isi Faamanuiaga	Taiala Fesoasoani i Galuega	Talafeagai ma Fuafuaga a Vaega
'Ele'ele'apovai / Vaomatua	<p>Toe toto laau po o le faaola pea o laau tutupu a'e i auvai</p> <p>Toe faaleleia 'ele'ele'apovai e fesoasoani e faaola pea le puna o Sinasina</p> <p>Tapena se fuafuaga faapule'aga tuufaatasi a le itumalo (Lepa) tau 'ele'ele'apovai ma vaomatua e aofia ai vaomatua, matavanu, ma 'ele'ele'apovai</p> <p>Gafa ma: MNRE / Itumalo</p>	<p>Faateleina ai ituaiga laau/meaola e ola faatasi i vaomatua</p> <p>Atili vave ai ona toe faaleleia aafiaga o vaomatua</p> <p>Faaleleia 'ele'ele ua faaleagaina</p> <p>Faateleina le numera o laau e toto e tusa ma le faamoemoe 2 miliona o laau totō</p>	<p>MNRE – Vaega o Vaomatua ma Siosiomaga ma le Vaega o Faasao e galulue faatasi ma le itumalo/afio'aga e faatino se fuafuaga aoao faapule'aga e tagofia polokalame tau le toe faaolaola o le vaomatua ma laau/meaola o iai e pei o:</p> <p>NBSAP 2015-2020</p> <p>Fuafuaga Faatino mo le Toe Faaleleia 2016-2020</p> <p>Fuafuaga Aoao mo le Vai ma Puna'oa 2007-2017</p> <p>Fuafuaga mo le Totoina 2 miliona laau 2015-2020</p>	Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017-2021
Soifua Laulelei & Ia Mau i Taumafa	Fofō Aupito Lelei	Isi Faamanuiaga	Taiala Fesoasoani i Galuega	Talafeagai ma Fuafuaga a Vaega
Vaomatua sātia ma faato'aga/manu/ la'au faalafuā	<p>Toe faalelei ma fa'aaoga i fa'ato'aga ia laufanua ua lē o toe galuea'ina e lata i le aai, na i lo le faato'a o fanua i le aga'i i uta ma le vaomatua</p> <p>Una'ia le totōina o fua o faa'ele'eleaga (e pei o ufi, umala) e sili atu ona anagatā i taimi o afā, mugālā ma lōloga</p> <p>Faatino polokalame faapule'aga tu'ufaatasi mo manu fa'alafuā</p> <p>Unaia faato'aga-vaomatua ma faato'aga fefiloi aofia ai la'au 'aina e faaitiitia ai le aafiagofie o fua o</p>	<p>Faateleina le mau i taumafa ma le soifua maloloina atoa ai ma le siitio o le tulaga agavaa o afio'aga e fetuuna'i ma gafatia ona tali atu i suiga o le tau</p>	<p>Tapena e le Vaega o le CROP-MAF a'oa'oga e faatino e i latou ua iai agavaa faapitoa tau faato'aga e lagolago ma limataitaiina faifaato'aga faatasi ai ma polokalame e faalauiloa ia le faatuputeleina o ituaiga fua o faa'ele'eleaga e gafatia aso leaga e pei o mugālā ma timuga</p> <p>Tapena meafaigaluega ma la'au totō e faatele ai ituaiga la'au ma lo latou anagatā- tagofia ia mataupu tau i manu fa'alafuā mmf. O se faiga e faateleina ai le mau i taumafa</p> <p>Faamalosi atili le faapa'aga ma Faapotopotoga Tumaoti e pei o: Asosi a Faifaato'aga Samoa; Faapotopotoga a Tama'ita'i Faipisinisi ma</p>	Fuafuaga a le Vaega o Faato'aga 2016-2020

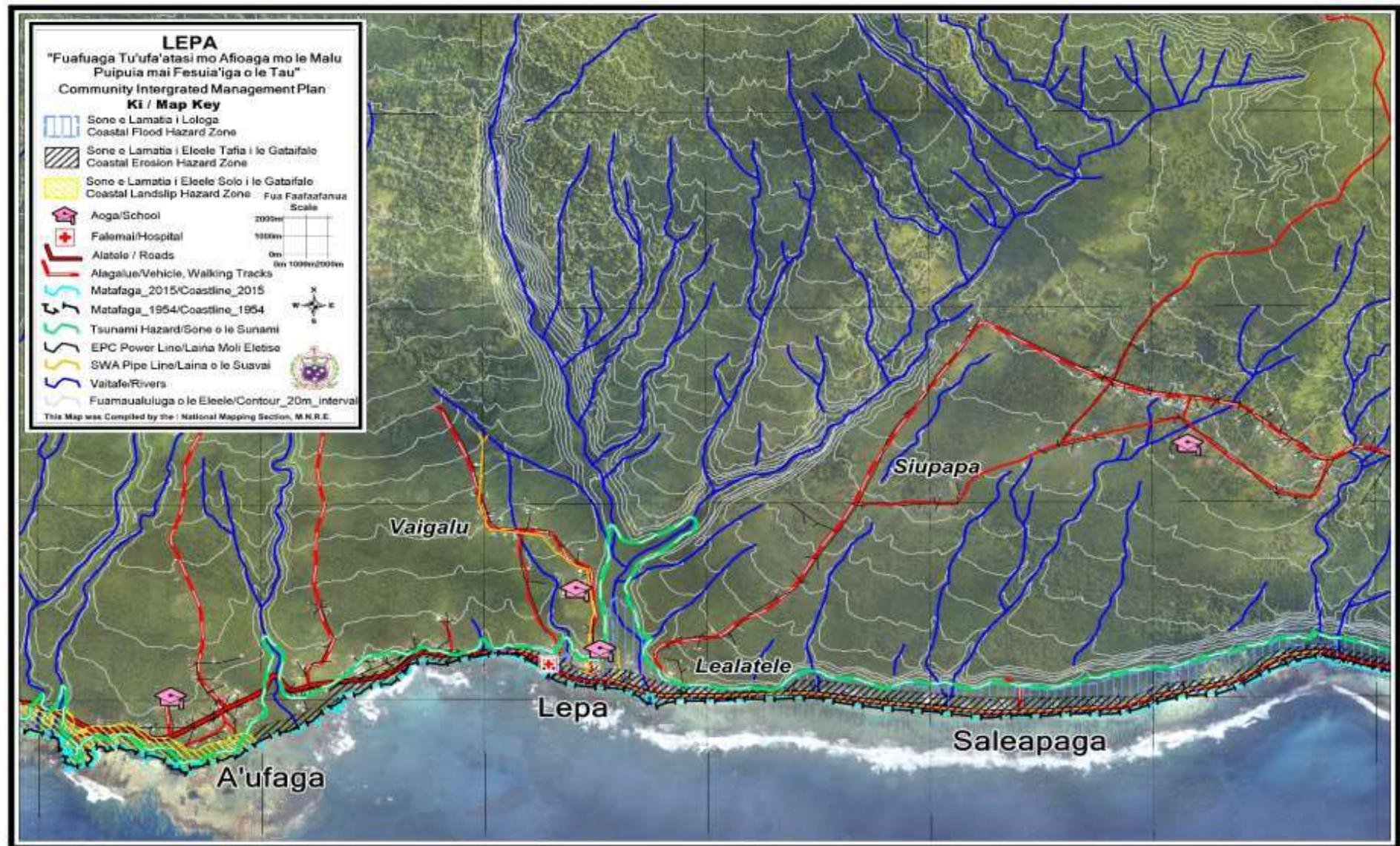
	<p>faa'ele'eleaga i faama'i</p> <p>Totō faatele isi ituaiga faato'aga e maua ai sina seleni e pei o koko, niu, tipolo ma ia totō i 'ele'ele e lē o lamatiagofie</p> <p>Faatino polokalame faatonutonu mo le pulea o manu faalafuā e tupuga mai i meaola ma la'au e aafia ai faato'aga-fua o faa'ele'eleaga</p> <p>Gafa ma: MAF MNRE /Afio'aga</p>		<p>vaega tumaoti e lagolago ai faifaatoaga i afio'aga e ala i a'oa'oga ma le maketiina o fua o faa'ele'eleaga</p> <p>O ta'iala nei mo le faatinoga o fofō:</p> <p>Tulafono Taufaaofi mo le Pulega o Alagā'oa mai le 'Ele'ele 2018</p> <p>Polokalame Aoao a Samoa mo Galuega Faatino e fō'ia ai le Faaleagaina o le 'Ele'ele ma tuuitiitia ai aafiaga mai mugālā 2015-2020</p> <p>Fuafuaga Aoao mo Meaola Faalafuā ma Galuega Faatino 2008-2011</p> <p>Fuafuaga mo le Totōina o le 2 Miliona La'au 2015-2020</p>	
--	--	--	---	--

Pulega a Nu'u	Fofō Aupito Lelei ma Mataupu	Ta'iala Fesoasoani i Galuega Faatino	Manatu
Tulafono a Nu'u	<p>Faatino tulafono a itumalo/nu'u e mulimuli ai afio'aga ma aofia ai ma le puipuia o punaoa faanatura o le lau'ele'ele ma le gataifale</p> <p>Faatino Fuafuaga -FTA 2018-2028</p> <p>Gafa ma: Nu'u / MWCSD</p>	<p>Fesoasoani le MWCSD i le tapenaga o tulafono a itumalo/nu'u</p> <p>Atina'e a Afio'aga 2016-2021</p>	<p>Lagolago le tapenaga o tulafono a itumalo/nu'u e mafai ona ta'ita'ina pulega a nu'u ma le faatinoga o polokalame a le mālō ma faapotopotoga tuma'oti e aofia ai ma le Fuafuaga-FTA.</p>

Soalaupulega a le Itumalo o Lepa, Fuafuaga-FTA 2017

Fa'afanua ole Afioaga o Lepa

4.1 Galuega Fesoasoani mo le Afio'aga o Saleapaga / Lealatele

Galuega Tetele	Fofō Aupito Lelei Ua Fautuaina	Isi Faamanuiaga	Ta'iala Fesoasoani i Galuega	Talafeagai ma Fuafuaga a Vaega
Galuega tetele a nu'u i totonu o sone lamatia e aofia ai: Fale o aiga Falea'oga Falesa Pisinisi: Fale Komiti a Tama'ita'i	La siitia'ese mai sone lamatia Fuafua ni faiga talafeagai e faaitiitia ai le aafia o atinae o loo i totonu o sone lamatia e pei: Faamaualuga faavae o pale i le tulaga e talafeagai ma ni aafiaga o sone lamatia (CFHZ) Gafa ma:Nu'u/Aiga / MWI	Faaitiitia le tau o galuega faaleleia o loo fa'aauauina pea, faaitiitia mea e ono faaleagaina mai le 'āia o le talafatai ma lōloga olo'o lamatia ai	E ao ina mulimulita'i i taiala ua faataatia pe a siitia lava e le afio'aga latou i se nofoaga fou: Fa'aoga Ta'iala Faatonutonu mo le Fausiaina o Pale 2002 Tulafono PUMA 2004 Faaaoga le Ta'iala Faatonutonu mo le Fausiaina o Pale (2016) ma usita'ia pemita	Fuafuaga -FTA (2015)
Alavai	Silasila ane i tulaga tau alavai e ala i le: Faatino le faaleleia o alavai-simā i tafatafā-ala ma ia mautinoa o loo tafe atu i le sami ia le suavai fetafea'i i luga ole 'ele'ele; Fausia o alavai lapopo'a talafeagai ma le tetele o tafega afua mai atina'e o loo faatino i ga'uta. Faatino e le itumalo/afio'aga le faamamāina o alavai/alavai-simā ma polokalame faalauiloa Gafa ma: MWCSD / Afio'aga / MWI ma le LTA	Vave toe faaleleia mai aafiaga Faaitiitia le ono lolovaia o afio'aga Sili ona saogalemu nu'u ma auala Sili ona saogalemu afio'aga ma le vave ona toe faaleleia aafiaga	E ao ina tapena e le MWI fautuaga ma taiala e faaaoga iai faamaumauga ma polokalame o galuega e lagolagosua i le puleaina o alavai e tusa ma: Faigafaavae o Siosiomaga ma le Puipuia o Agafesoota'i; Ta'iala Faatonutonu o Galuega Tau Siosiomaga i Samoa (2007) Toe Iloilo Tapulaa Ausia mo Auala i Samoa (2016) Fuafuaga Aoao mo Galuega Tetele (NISP) 2011 Polokalame le tausia o auala i totonu o tupe faatatau ma polokalame o galuega Tapena suesuega o alavai o auala Tapena se polokalame tau aoaoga faalotoifale i	Fuafuaga Faapule'aga Tuufaatasi a Afio'aga, Aokuso 2015 Fuafuaga a le Vaega o Fela'uaiga ma Femalagaiga i le Lau'ele'ele 2014-2019

			le tāua o le faamamāina pea o tulaga tau alavai	
Eletise	<p>Faatū poumōlī ma ta'i le eletise mo aiga i uta.</p> <p>Fai ni mōlī- auala i alagalue e talafeagai mo le saogalemu o le afio'aga</p> <p>Toso ia laina eletise i nofoaga e sili ona saogalemu pe a toe sui.</p> <p>Gafa ma: EPC / MWTI / Nu'u</p>	<p>Maua le eletise i taimi uma faapena ma taimi o faalavelave faalenatura;</p> <p>'Alofia faalavelave mai poumōlī pā'u'ū.</p>	<p>Mata'itū le faasoaina o le eletise ina ia 'aua ne'i sili atu le telē o se eletise i nisi o pou 'ona e ono āfāina ai laina eletise</p> <p>Toso e le EPC laina eletise mo aiga e nonofo i uta faapea mōlī o le auala;</p> <p>Liuliu le tōfā i atinae o le malosi'aga fa'aaogā tatau mo afio'aga o loo fa'aaogaina le malosi'aga faafouina e tusa ma ta'iala -</p> <p>Tapenaga o Ta'iala mo le Malosi'aga Faafouina ma le Malosi'aga Fa'aaoga Tatau, 2016</p>	Fuafuaga a le Vaega o Malosi'aga i Samoa 2017-2022
Pulega Faalavelave Faafuase'i / Nofoaga o Sulufa'iga	<p>Faailoa a'oga ma falesa i tua o nofoaga lamatia (CEHZ ma CFHZ) e fai ma Nofoaga o Sulufaiga ma ia iai i le polokalame a le DMO mo galuega faaopoopo;</p> <p>Tapena se Fuafuaga E Tali i Faalavelave Faafuasei mo le Itumalo ma faailoa alagā'oa e moomia mo le Nofoaga o Sulufaiga</p> <p>Tapena faailoilo i le Faasamoa ma le Igilisi ma faatutū solo i totonu o le Itumalo e iloa ai gaoioiga e ao ina faatinō i taimi o faalavelave faafuasei, ma ia aofia ai ma se faafanua o se nofoaga aupito lata ane mo faalavelave faafuasei ma Nofoaga o Sulufaiga</p>	<p>Faaleleia atili le nofo tāpena o itumalo mo suiga o le tau ma tulaga ogaoga</p> <p>Atili vave le toe faaleleia o aafiaga ma le mafai ona tali vave i ai</p>	<p>Polokalame e mata'itū ai e le MNRE-DMO ia Nofoaga o Sulufaiga uma o loo mulimulita'i i taiala nei:</p> <p>Faaaogaina o le Taiala Faatonutonu mo le Fausiaina o Fale 2002</p> <p>Tulafono: PUMA 2004</p> <p>Faailoa i luga o faafanua o Fuafuaga-FTA se nofoaga e malupupuia ai Nofoaga o Sulufaiga</p>	Fuafuaga Aoao Faapuleaga mo Faalavelave Faanatura 2017-2021

	Faatino le Fuafuaga Faapule'aga mo Faalavelave ma Lamatiaga ona ole Tau mo afio'aga ma itumalo <i>Gafa ma: MNRE / Itumalo /Afio'aga</i>			
Auala agai i 'Ele'ele Tu Totonu	Fuafua se auala agai i 'ele'ele tutotonu mo faalavelave faafuasei afua mai le auala o Aleipata Ia aofia ai ma alavai i tafatafā-ala pe a fausia auala agai i tononu <i>Gafa ma: LTA / Afio'aga</i>	Vave ona toe faaleleia Atili vave ona toe faaleleia galuega tetele ina ia maua isi aula pe afai ae faaletonu mai le auala o le Itumalo o Lepa i le talafatai (e pei ona valoia) Tele atu soifua e faasaoina	Faalauiola atili nofoaga e ono lamatia e ala i taiala: Faatino le CDCRM ma le Gen 2 o le Fuafuaga -FTA mo le Itumalo o Lepa Fuafuaga Aoao mo Galuega Tetele 2011	Fuafuaga Vaega o Femalagaiga ma Felauaiga i le 'Ele'ele 2014-2019 Fuafuaga Aoao Faapule'aga o Faalavelave Faafuasei 2017-2021
Suavai	F'aauau ona toso le vaipaipa mo aiga o loo nonofo i uta i nofoaga maualuluga Silasila ma sailiili se faiga e mafai ona vili ai se vai <i>Gafa ma: SWA / Afio'aga</i>	Atili faigofie ona maua le suavai mamā	Saunia e le SWA fautuaga mo le afio'aga i auala e ono mafai faaleleia atili le tulaga tau le suavaipaipa	Fuafuaga Vaega o le Vai ma Suavai Lafoa'i 2016-2020
Auala o sulufaiga/aula pu'upu'u ma faigofie ona uia i taimi o fa'alavelave fa'afuse'i	Faaleleia atili le auala sola o loo iai nei ma fai ia o'o lea auala i luga o le a'ega. <i>Gafa: Afio'aga MNRE/MWTI/</i>	Atili lelei auala sola mo taimi o faalavelave faafuasei Tele le soifua o le a faasaoina	Saunia e le STA MNRE ma le MWTI fautuaga lelei mo afio'aga i se faiga e sosoo ai auala sola o loo iai nei.	Fuafuaga Aoao Faapuleaga o Faalavelave Faafuasei 2017-2021

Siosiomaga & Alaga'oa Faalenatura	Fofō Aupito Lelei ua Fautuaina	Isi Faamanuiaga	Taiala Fesoasoani i Galuega	Talafeagai ma Fuafuaga a Vaega
Faasao o le Gataifale	Toe fai faasao mo faigafaiva, ia aofia ai ma le maulu e matamata auā turisi; Faatino togā'amu; Fai ni polokalame tau a'oa'oga faalotoifale a afio'aga mo le mata'itūina o le gataifale;	Faaititia aafiaga afua mai i galuega faatino i le 'ele'ele Faaititia le faaleagaina o le amu; Atili siitia le agavaa o le siosiomaga o ā'au e mafai ona toe faaleleia mai aafiaga ona o suiga o le tau;	Saunia e le MAF-Vaega o Faigafaiva ma le MNRE - DEC tusa ma taiala ua ta'ua i lalo: Fuafuaga Faapuleaga o Faigafaiva a Afio'aga NBSAP 2015-2020 Faaauau ona iloilo pea Fuafuaga Faapule'aga	Fuafuaga Vaega o Faatoaga 2016-2020 Fuafuaga Aoao Faapule'aga a Vaega o Siosiomaga 2017-2021

	<p>Faagaoioi mea uma i lalo o le Fuafuaga Faapule'aga mo Faigafaiva a afio'aga;</p> <p>Faamalosia Tulafono a Nu'u mo Faigafaiva</p> <p>Faagaoioi polokalame e tafi'esea le alamea mai nofoaga tulata i matafaga ma puipua limulimu ma vao o le sami.</p> <p>Gafa ma: MAF / MNRE / Afio'aga</p>	<p>Faaitiitia le faaleagaina o le siosiomaga/nofoaga tau gataifale</p>	<p>o Faigafaiva a afio'aga</p>	
Vaomatua ua mou atu (mou atu o vaomatua sa masani ai le atunuu ona o afā ma faato'aga)	<p>Toe totō laau na masani ai i fanua ua faavaoa;</p> <p>Toe faaleleia fanua ua faavaoa ma 'ele'ele ua faaleagaina;</p> <p>Faatino polokalame mo le toe totoina e afio'aga o laau sa masani ai;</p> <p>Faatino le toe toto o laau i le talafatai e pei ona masani ai;</p> <p>Puipui le vaomatua mai le tuasivi o Saleapaga e oo atu i Lalomanu</p> <p>Gafa ma: MNRE / Afio'aga</p>	<p>Toe faaleleia 'ele'ele ua faaleagaina;</p> <p>Faaleleia le siosiomaga o nofoaga i le talafatai ma 'ele'ele i uta</p>	<p>Vaega o le Vaomatua-MNRE e tapena ta'iala ma fautuaga mo ituaiga togāla'au e toe totō i le talafatai</p> <p>NBSAP 2015-2020</p> <p>Fuafuaga Aoao mo Vaomatua 2016-2020</p> <p>Fuafuaga Faapuleaga o 'Ele'ele e Gafataulima 2015-2019;</p> <p>Fuafuaga mo Galuega Toe Faaola 2016-2020</p> <p>Fuafuaga mo le Totōtina o le 2Miliona La'au 2015 - 2020</p> <p>Tulafono Pulega o Vaomatua 2011</p>	<p>Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017-2021</p>
Eliga o le oneone e faatau ma fa'aaoa e aiga a ua a'afia ai le gataifale ma le siosiomaga o le talafatai ma alagā'oa o le lau'ele'ele	<p>Su'esu'e ma faailoa ituaiga oneone e gafatia faiga faapisinisi ma galuega a aiga</p> <p>Galulue faatasi afio'aga, mālō ma faapisinisi tumaoti e faamautu nofoaga e 'eli ai le oneone</p>	<p>Maua faamanuiaga a le nu'u mai le 'eliga o le oneone</p> <p>Faaitiitia aafiaga o auala faalenatura sa puipua le talafatai e ala i le taofiofi ma le fuafua lelei o nofoaga e 'eli ai le oneone</p>	<p>Mulimuli i ta'iala o loo iai a le MNRE mo le 'eliga o le oneone e pei o:</p> <p>Mata'itū e le MNRE le 'eliga o le oneone</p> <p>Ia mautinoa ua iai se pemita talafeagai faato'a eli ai le oneone</p>	<p>Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017 - 2021</p>

	<p>Mata'itū ma faatonu kamupani 'eli oneone i auvai ma se'eti o le talafatai</p> <p>Faamalosia le mata'itūina o le 'eliga o le oneone</p> <p>Faalauloa faalauaitele auala e gafataulimaina le 'eliga o le oneone</p> <p>Tapena Aiaiga mo le 'Eliga o le Oneone</p> <p>Gafa ma: MNRE / Itumalo & Nu'u</p>	<p>Faaleleia le puleaina o alagā'oa ma atina'e gafataulima</p> <p>Matuā faaitiitia le āfāina ma le 'āia o le talafatai</p> <p>Atili gafataulimaina ona pulea le oneone o se alagā'oa faalenatura</p>	<p>Tuu iai atugaluga tau le siosiomaga ma le puipuia o agafesoota'i atoa ma soalaupulega ma se afio'aga ua a'afia</p> <p>Faamautu fuafuaga faapule'aga o siosiomaga aofia ai ma auala e mata'itū ai i tausaga taitasi</p> <p>Ia maua muamua se ioega tusitusia mai Alii & Faipule ma lē e āna le oneone ona faato'ā mafai lea ona ulufale i le nofoaga mo le eliga</p> <p>Tulafono Tau Siosiomaga o Fanua ma Fuagafanua 1989</p> <p>Liuliу le tōfā i le sailiga o aafiaga (EIA) a o le'i 'elia le oneone</p> <p>Tulafono a le PUMA 2004</p> <p>NAP – Fuafuaga Faapule'aga e Gafataulima Fanua 2015-2019</p> <p>(Faata'i) Faigafaavae mo le 'Eliga o le Oneone 2001</p> <p>Faata'i o le Tulafono Taufaaofi mo Pule'aga o Alaga'oa mai le Lau'ele'ele, 2018</p>	
--	---	--	--	--

Soifua Laulelei & Ia lava Taumafa	Fofō Aupito Lelei	Isi Faamanuiaga	Ta'iala Fesoasoani i Galuega	Fuafuaga Talafeagai a Vaega
Vaomatua sātia ma faato'aga/ meaola/la'au faalafuā	Toe faalelei ma fa'aaoga mo fa'ato'aga ia laufanua ua lē o toe galuea'ina e lata i le aai na i lo le faato'a o fanua i le aga'i i uta ma le vaomatua:	Faatuputeleina le mau i taumafa ma le soifua maloloina atoa ai ma le siitia o le tulaga agavaa o afio'aga e fetuuna'i ma gafatia ona tali atu i suiga o le tau	Tapena e le Vaega o le CROP-MAF ia a'oa'oga e faatino e i latou ua iai agavaa faapitoa tau faato'aga e lagolago ma limataitaiina faifaato'aga faatasai ai ma polokalame e	Fuafuaga Vaega o Faatoaga 2016-2020

	<p>Una'ia le totōina o fua o faa'ele'eleaga e pei o ufi, umala, e sili atu ona anagatā i taimi o afā, mugālā ma lōloga.</p> <p>Una'ia faato'aga-vaomatua ma faato'aga fefiloi aofia ai la'au 'aina e faaitiitia ai le aafiafogie o fua o faa'ele'eleaga i faama'i.</p> <p>Totō faatele isi ituaiga faato'aga e maua ai sina seleni e pei o koko, niu, tipolo ma ia totō i 'ele'ele e lē o lamatiagofie.</p> <p>Faatino le Pulega o Faiga Tau Faato'aga e Gafatia le faaaogaina pea ole 'ele'ele;</p> <p>Faatino polokalame faapule'aga tu'ufaatasi mo manu fa'alafuā;</p> <p>Faatino polokalame taofiofi mo le pulea o meaola/la'au faalafuā e aafia ai faato'aga-fua o faa'ele'eleaga.</p> <p>Gafa ma: MAF/ MNRE /Afio'aga</p>		<p>faalauiola ia le faatuputeleina o ituaiga fua o faa'ele'eleaga e gafatia aso leaga e pei o mugālā ma timuga.</p> <p>Tapena meafaigaluega ma la'au totō e faatele ai ituaiga la'au ma lo latou anagatā - tagofia ia mataupu tau i manu fa'alafuā mmf. O se faiga e faatuputeleina ai le mau i taumafa;</p> <p>Faamalosi atili le faapā'aga ma Faapotopotoga Tumaoti e pei o: Asosi a Faifaatoaga Samoa; Faapotopotoga a Tama'ita'i Faipisinisi ma vaega tumaoti e lagolago ia faifaato'aga i afio'aga e ala i a'oa'oga ma le maketiina o fua o faa'ele'eleaga.</p> <p>O ta'iala nei mo le faatinoga o fofō:</p> <p>Tulafono Taufaaofi mo le Pulega o Alagā'oa mai le Lau'ele'ele 2018;</p> <p>Polokalame Lautele a Samoa mo Galuega Faatino e foia ai le Faaleagaina o le Lau'ele'ele ma tu'uitiitia ai aafiafaa mai mugālā 2015-2020;</p> <p>Fuafuaga Lautele ma Galuega mo La'au Faalafuā 2008-2011;</p>	
--	--	--	--	--

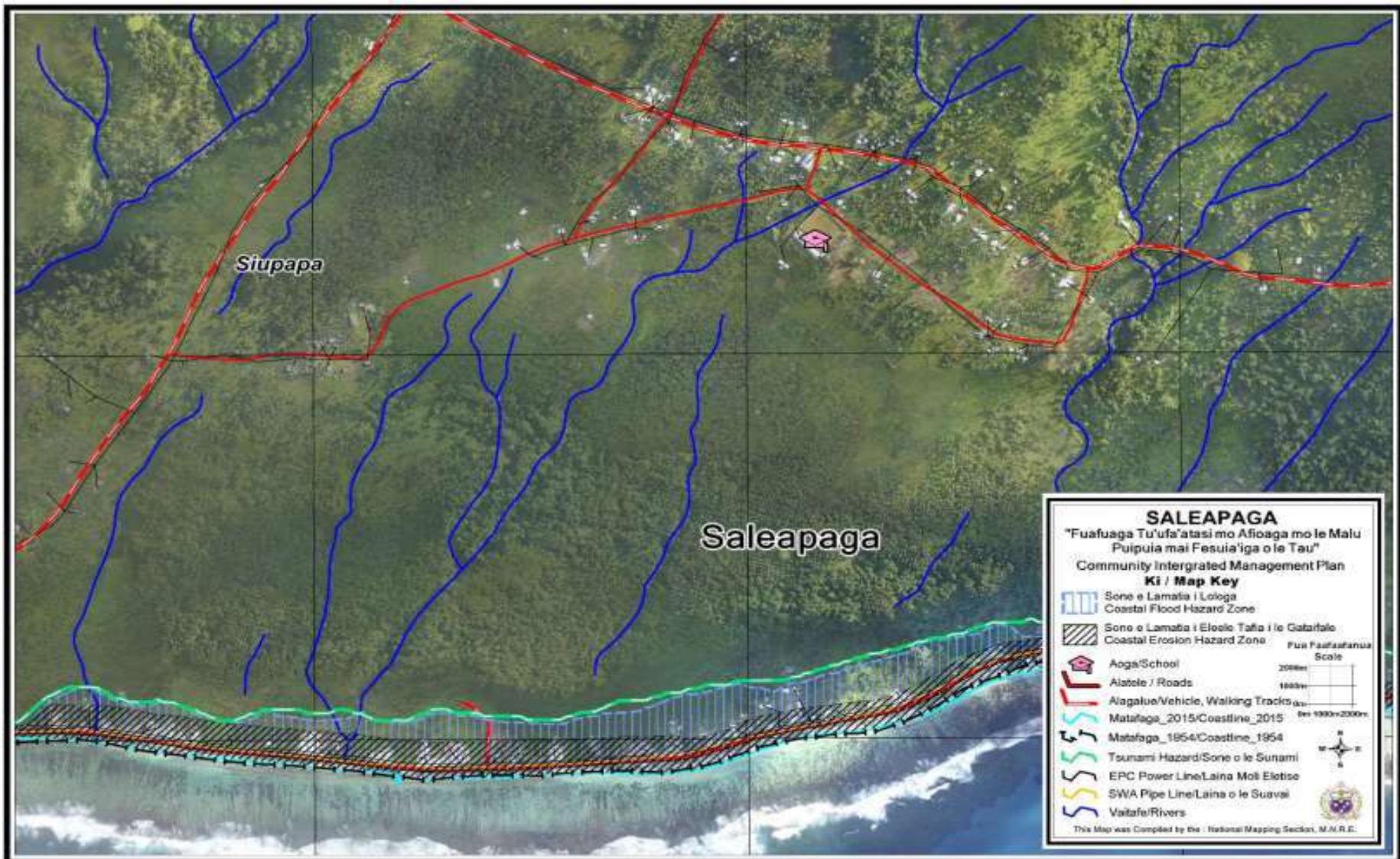
			Fuafuaga mo le Totōina o le 2 Miliona La'au 2015-2020	
--	--	--	---	--

Pulega a Nu'u	Fofō Aupito Lelei ma Isi Fofō Ua Fautuaina	Taiala mo Galuega	Manatu
Tulafono a Itumalo/Nu'u	<p>Faatino tulafono a nu'u e mulimuli ai afio'aga ma aofia ai le puipuiga o puna'oa faanatura o le lau'ele'ele ma le gataifale</p> <p>Faatino Fuafuaga-FTA 2016-2028</p> <p>Malosi tulafono ma polokalame a nu'u ua faataatitia:</p> <p>Faasa tagata'ese ona fagota i ogasami o le gataifale e fagogota ai le nu'u</p> <p>Gafa ma: Afio'aga / MWCSD</p>	<p>Fesoasoani le MWCSD i le tapenaga o tulafono a itumalo/nu'u</p> <p>Atina'e a Afio'aga 2016-2021</p>	<p>Lagolago le tapenaga o tulafono a nu'u e mafai ona taita'ia le pulega o afio'aga ma faatino polokalame a le mālō ma faapotopotoga tuma'oti aofia ai ma Fuafuaga FTA</p>

Auala o sulufaiga ma pu'upu'u faigofie ona uia i taimi o fa'alavelave fa'afuase'ii tuāmaota i le talafatai o le afio'aga o Saleapaga e sosola ai turisi

Faafanua o Afioaga o Saleapaga & Lealatele

4.2 Galuega Fesoasoani mo le Afio'aga o Lepā

Galuega Tetele	Fofō Aupito Lelei	Isi Faamanuiaga	Ta'iala Fesoasoani i Galuega	Fuafuaga Talafeagai a Vaega
Galuega tetele a nu'u i totonu o sone lamatia e aofia ai: Fale o aiga Falea'oga Falesa Pisinisi: Fale Komiti a Tama'ita'i	Ia siitia'ese mai sone lamatia Fuafua ni faiga talafeagai e faaitiitia ai le aafia o atinae o loo i totonu o sone lamatia e pei o: Faamaualuga faavae o fale i le tulaga e talafeagai ma ni aafiaga o sone lamatia (CFHZ) Gafa ma: Nu'u/Aiga / MWTI/MWCSD	Faaitiitia le tau o galuega faaleleia o loo fa'aauauina pea, faaitiitia mea e ono faaleagaina mai le 'āia o le talafatai ma lologa o lo'o lamatia ai	Faaaoga ia Ta'iala Faatonutonu mo le Fausiaina o Fale (2016) ma usita'ia pemita Fa'aoga Ta'iala Faatonutonu mo le Fausiaina o Fale 2002 Tulafono PUMA 2004	Fuafuaga FTA (2015)
Alagalue	Faaauau ona faatā le alagalue i uta mai o Lepa (Aufaga) i Lalomanu; Ia aofia ma alavai i le fuafuaina o le alagalue pe a toe sosoo; Talosagaina isi auaunaga tau galuega tetele Gafa ma: LTA / MWTI / Afio'aga	Atili vave ona toe faaleleia mai aafiaga; Faateleina numera o aiga e siitia i nofoaga maualuluga; Faateleina avanoa e galuea'ina ai le 'ele'ele mo faatoaga; Tele soifua faasaoina i taimi o faalavelave faafusei	Ia mautinoa o lo'o limataitaina le fausia o alagalue i ta'iala a le mālō e pei ona ta'ua i faigafaavae, fuafuaga mamao ma fuafuaga o galuega ua tusia i lalo ifo: Faigafaavae o Siosiomaga ma le Puipuia o Agafesootai Ta'iala Faatonutonu mo Galuega Tau Siosiomaga (2007) Toe Iiloilo Tapulaa Ausia o Auala Uma i Samoa (2016) Fuafuaga Aoao mo Galuega Tetele (NISP) 2011 Suesuega o le Ono Aafagofie o Auala Uma i Samoa (2017) Faapolokalame ia galuega mo le saogalemu o auala i le tupe faatatau ma polokalame o galuega	Fuafuaga Faapule'aga Tuufaatasi a Afio'aga, Aokuso 2015 Fuafuaga a le Vaega o Femalagaiga ma Fela'uaigna i le Lau'ele'ele 2014-2019

Alavai	<p>Silasila ane i tulaga tau alavai e ala i le: Faatino le faaleleia o alavai-simā i tafatafā-ala ma ia mautinoa o loo tafe atu i le sami ia le suavai fetafea'i i luga ole 'ele'ele;</p> <p>Fausia o alavai lapopo'a talafeagai ma le tetele o tafega afua mai atina'e o loo faatino i ga'uta.</p> <p>Faatino e le itumalo/afio'aga le faamamāina o alavai/alavai-simā ma polokalame faalauiloa</p> <p>Gafa ma: MWCSD / Afio'aga / MWI ma le LTA</p>	<p>Vave toe faaleleia mai aafiaga</p> <p>Faaititia le ono lolovaia o afio'aga</p> <p>Sili ona saogalemu nu'u ma auala</p> <p>Sili ona saogalemu afio'aga ma le vave ona toe faaleleia aafiaga</p>	<p>E ao ina tapena e le MWTI fautuaga ma taiala e faaaoga iai faamaumauga ma polokalame o galuega e lagolagosua i le puleaina o alavai e tusa ma:</p> <p>Faigafaavae o Siosiomaga ma le Puipua o Agafesoota'i;</p> <p>Ta'iala Faatonutonu o Galuega Tau Siosiomaga i Samoa (2007)</p> <p>Toe Iloilo Tapulaa Ausia mo Auala i Samoa (2016)</p> <p>Fuafuaga Aoao mo Galuega Tetele (NISP) 2011</p> <p>Polokalame le tausia o auala i totonu o tuge faatatau ma polokalame o galuega</p> <p>Tapena suesuega o alavai o auala</p> <p>Tapena se polokalame tau aoaoga faalotoifale i le tāua o le faamamāina pea o tulaga tau alavai</p>	<p>Fuafuaga Faapule'aga Tuufatasi a Afio'aga, Aokuso 2015</p> <p>Fuafuaga a le Vaega o Fela'uaiga ma Femalagaiga i le Lau'ele'ele 2014-2019</p>
Auala e faatali ai vaitimu (tanevai)	<p>Vave faagaoioi auala e maua ai le suavaitimu;</p> <p>Fesoasoani iai le fai o tanevai mo aiga o loo nonofo i uta e le o maua se suavai mo le taumafa ma galuega faalotoifale</p> <p>Gafa ma: CSSP / MWCSD /nu'u</p>	<p>Faaleleia atili le agavaa o le afio'aga e fetuunai le tōfā e gafatia aafiaga ona o suiga o le tau</p>	<p>Fai muamua se saililiga po o ai aiga o āfaina i le leai o se suavai o maua ae le'i faamaonia tanevai</p> <p>Fuafuaga Mamao Faapule'aga o le Suavai ma Puna'oa 2007-2017</p>	Fuafuaga a le Vaega o le Vai ma Suavai Lafoa'i 2016-2021
Eletise	Faatū poumōlī ma ta'i le eletise mo aiga i uta	Maua le eletise i taimi uma faapena ma taimi o faalavelave	Mata'itū le faasoaina o le eletise ina ia 'aua ne'i sili atu le telē ma	Fuafuaga a le Vaega o Malosi'aga i Samoa

	<p>Fai ni mōlī-aula i alagalue e talafeagai mo le saogalemu o le afio'aga</p> <p>Toso ia laina eletise i nofoaga e sili ona saogalemu pe a toe sui</p> <p>Gafa ma: EPC / MWTI / Nu'u</p>	faalenatura 'Alofia faalavelave mai poumōlī pā'u'ū	le malosi o le eletise i nisi o pou 'ona e ono āfāina ai laina eletise Toso e le EPC laina eletise mo aiga e nonofo i uta faapea moli o le auala Liuliu le tōfā i atinae o le malosi'aga fa'aaogā tatau mo afio'aga o loo fa'aaogaina le malosi'aga faafouina e tusa ma ta'iala Tapenaga o Ta'iala mo le Malosi'aga Faafouina ma le Malosi'aga Fa'aaogā Tatau, 2016	2017-2022
Puna o Sinasina	Faaleleia atili le puna o Sinasina e ala i le suavai mai afu laiti; Toe faaleleia auala o loo pu'e ai le suavai; Faatino suesuega po o saogalemu le suavai mo le taumafa Gafa ma: MWTI / Afio'aga / MNRE / CSSP // MOH	Faaleleia lea suavai faaleoleo mo aso mugālā po o faalavelave faanatura pe a oo mai	Saunia e le MNRE / MWTI taiala mo afio'aga e faaleleia pea o le punavai i le talafatai mo le taumafa ma ta'elega e ala i le faaaogaina o: Faigafaavae o Siosiomaga ma le Puipuia o Agafesootai NBSAP 2015-2020 Fuafuaga Mamao mo le Vai ma Alagā'oa 2007-2017	Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017-2021

Isi Fofō na Talanoaina po o Isi Mataupu Na Lāgā

Galuega Tetele	Fofō/ Mataupu	Manatu
Taligalu	Talosaga le afio'aga e faamaualuga le taligalu o iai nei e fai ma vaega o galuega faaleleia o aafiaga mai le sunami e puipuia ai foi le 'āia o le talafatai Gafa ma: MWTI / LTA / Afio'aga	E lē o ave se faamuamua a le poloketi o le PPCR-ECR i le fauga o taligalu, ae lelei ona talosaga le afio'aga i le LTA ma le MWTI e fai muamua se sailiga pe talafeagai lea tulaga.
Alalaupapa e sua le alasopo-itūvai	Talosaga le afio'aga e sui le alasopo-itūvai i Vaigalu i se alalaupapa e foia ai le poloka o auala pe a tafe malosi Gafa ma: MWTI / LTA / Afio'aga	E masani ona tatafe malosi le alasopo-itūvai i Vaigalu pe a sua le tai ma tetele timuga, ma tafe mai ai foi ma vai mai 'ele'ele maualuga. O se galuega taugata tele, peitai e mafai ona faaaoga auala tu-a-uta e fai ma auala 'alo pe a lolovaia le alatele i le talafatai.

Suavai	Mata'itū le tulaga lelei o le suavai <i>Gafa ma: MOH/SWA</i>	Lāgā mai e le afio'aga le tulaga lelei o le suavai mo le silafia e le SWA ma le MOH
--------	---	---

Siosiomaga & Alagā'oa Faanatura	Fofō Aupito Lelei	Isi Faamanuiaga	Taiala Fesoasoani i Galuega	Talafeagai ma Fuafuaga a Vaega
'Ele'ele'apovai (Lepa)	Faatino muamua se saili'iliga i punavai faanatura / 'ele'ele'apovai i uta; Tapena le fuafuaga faapule'aga mo 'Ele'ele'apovai; Su'esu'e po o saogalemu/lelei le suavai <i>Gafa ma: MNRE / Afio'aga</i>	Faaleleia le anagatā o le siosiomaga o 'ele'ele'apovai	Saunia e le MNRE-DEC, WRD ma le Vaega o Vaomatua fautuaga e pei o: Faalauloa ma fesoasoani a le mālō i le sauna o faamiliga o la'au e totō Talosaga afio'aga i le MNRE ala atu i le Vaega o Vaomatua mo la'au faamili i lalo o le poloketi 2 miliona la'au e toe totō; NBSAP 2015-2020; Fuafuaga Aoao mo le Vai ma Puna'oa 2007-2017; Fuafuaga Aoao mo Vaomatua 2016 – 2020	Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017-2021 Fuafuaga a le Vaega o le Vai ma Suavai Lafoa'i 2016-2020
Gataifale / Faasao o Faigafaiva	Toe faamautu faasao mo faigafaiva; Fai ni polokalame tau a'oa'oga faalotoifale a afio'aga mo le mata'itūina o le gataifale; Faagaoioi polokalame e tafi'esea le alamea mai nofoaga tulata i matafaga Talosaga afio'aga mo le toe faaola o faisua ma laau o le sami mo le faateleina o figota aua le taumafa ma le puipuia o i'a. Faatino le totoina o le	Faaitiitia aafiaga mai galuega i le lau'ele'ele Faaitiitia le tamateina o 'amu Sili ona anagatā le ola faatasi o meaola/la'au i le latou siosiomaga o le ā'au ma le agavaa e gafatia suiga o le tau Faaitiitia le faaleagaina o nofoaga o meaola/la'au i le gataifale	Fautuaina afio'aga e le Vaega o Faigafaiva-MAF e tusa ma taiala o loo iai: Fuafuaga Faapule'aga mo Faigafaiva a Afio'aga; NBSAP 2015-2020 Faaopoopo faamaumauga lata mai i Fuafuaga Faapule'aga o Faigafaiva a Afio'aga	Fuafuaga a le Vaega o Faatoaga 2016-2020 Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017-2021

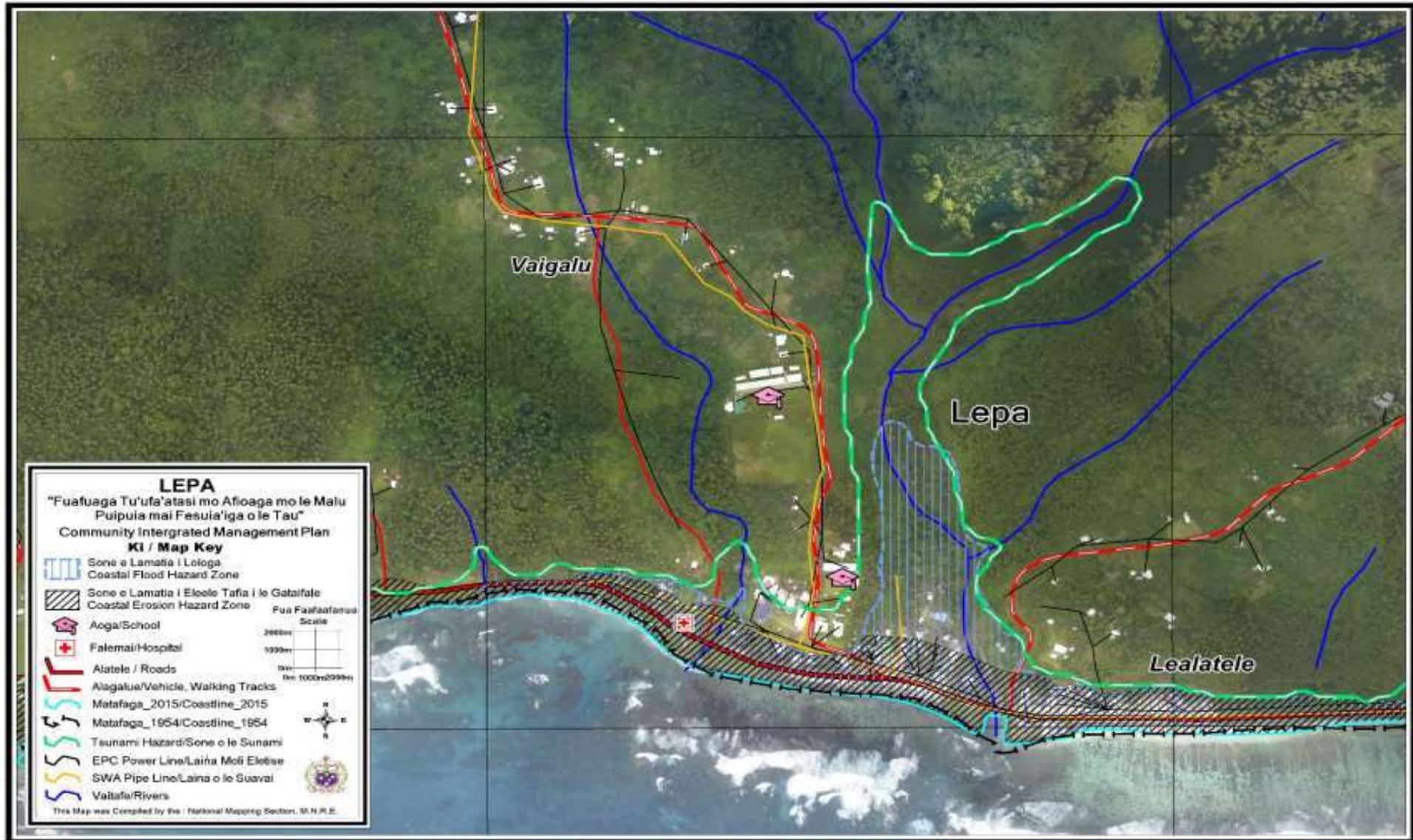
	'amu <i>Gafa ma: MAF / Afio'aga</i>			
Vaomatua ua mou atu (mou atu o vaomatua sa masani ai le atunuu ona o afā ma faato'aga)	<p>Toe totō laau na masani ai i fanua ua faavaoa;</p> <p>Toe faaleleia fanua ua faavaoa ma 'ele'ele ua faaleagaina;</p> <p>Faatino polokalame mo le toe totoina e afio'aga o laau sa masani ai;</p> <p>Faatino le toe toto o laau i le talafatai e pei ona masani ai;</p> <p>Puipui le vaomatua mai le tuasivi o Saleapaga e oo atu i Lalomanu</p> <p><i>Gafa ma: MNRE / Afio'aga</i></p>	<p>Toe faaleleia 'ele'ele ua faaleagaina;</p> <p>Faaleleia le siosiomaga o nofoaga i le talafatai ma 'ele'ele i uta</p>	<p>Vaega o le Vaomatua-MNRE e tapena ta'iala ma fautuaga mo ituaiga togāla'au e toe totō i le talafatai-</p> <p>NBSAP 2015-2020</p> <p>Fuafuaga Aoao mo Vaomatua 2016-2020</p> <p>Fuafuaga Faapuleaga o 'Ele'ele e Gafataulima 2015-2019;</p> <p>Fuafuaga mo Galuega Toe Faaola 2016-2020</p> <p>Fuafuaga mo le Totōtina o le 2Miliona La'au 2015 - 2020</p> <p>Tulafono Pulega o Vaomatua 2011</p>	Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017-2021
Pulega o Otaota	<p>Moomia le aoina tuutaimi o le otaota mai aiga;</p> <p>Faatino e le afio'aga ia polokalame faalauiloa mo le otaota ma faamamā i taimi uma</p> <p><i>Gafa ma: Afio'aga</i></p>	<p>Siiitia tulaga tumamā</p> <p>Faaitiitia aafiaga mai faama'i pipisi</p>	<p>Saunia e le MNRE-DEC taiala ma fesoasoani mo afio'aga auala i le faatinoga o fuafuaga mo galuega e pei o:</p> <p>Faigafaavae</p> <p>Faapuleaga mo Otaota Lafoa'i 2012</p> <p>Tulafono o le Pulega o Otaota Lafoa'i 2010</p> <p>NBSAP 2015-2020</p>	Fuafuaga Aoao Faapuleaga o le Vaega o Siosiomaga 2017-2021
Toe toto la'au i le talafatai	<p>Toe toto laau i le talafatai na masani ai</p> <p><i>Gafa ma: MNRE / MAF-Faigafaiva / Afio'aga</i></p>	<p>Faaleleia atili tuaoi faanatura ma le vave toe faaleleia aafiaga o le talafatai e faaitiitia ai le 'āia o le talafatai</p>	<p>Saunia e le MNRE - Vaega o Vaomatua taiala ma fautuaga mo laau e ao ina toe toto i le talafatai;</p> <p>NBSAP 2015-2020</p> <p>Fuafuaga o le 2 miliona La'au toe toto 2015-2020</p>	

Soifua Laulelei & Ia lava Taumafa	Fofō Aupito Lelei	Isi Faamanuiaga	Taiala Fesoasoani i Galuega	Talafeagai ma Fuafuaga a Vaega
<p>Vaomatua sātia ma faato'aga/meaola/la'au faalafuā</p>	<p>Toe faalelei ma fāaaoga mo fa'ato'aga ia laufanua ua lē o toe galuea'ina e lata i le aai, na i lo le faato'a o fanua i le aga'i i uta ma le vaomatua</p> <p>Una'ia le totōina o fua o faa'ele'ele'aga (e pei o ufi, umala) e sili atu ona anagatā i taimi o afā, mugālā ma lōloga</p> <p>Faatino le Pulega o Faiga Tau Faato'aga e Gafatia le faaaogaina pea o le 'ele'ele</p> <p>Faatino polokalame faapule'aga tu'ufaatusi mo manu fa'alafuā</p> <p>Unaia faato'aga-vaomatua ma faatoaga fefiloi aofia ai la'au 'aina e faaititia ai le aafiaigofie o fua o faa'ele'eleaga i faama'i</p> <p>Totō faatele isi ituaiga faato'aga e maua ai sina seleni e pei o koko, niu, tipolo ma ia totō i 'ele'ele e lē o lamatiagofie</p> <p>Faatino polokalame taofiofi mo le pulea o meaola/la'au faalafuā e aafia ai faato'aga-fua o faa'ele'eleaga</p> <p>Gafa ma: MAF MNRE /Nu'u</p>	<p>Faatuputeleina le mau i taumafa ma le soifua maloloina atoai ma le siitia o le tulaga agavaa o afio'aga e fetuuna'i ma gafatia ona tali atu i suiga o le tau</p>	<p>Tapena e le Vaega o le CROP-MAF a'o'a'oga e faatino e i latou ua iai agavaa faapitoa tau faato'aga e lagolago ma limataitaiina faifaato'aga faatasi ai ma polokalame e faalauiloa ai le faatuputeleina o ituaiga fua o faa'ele'eleaga e gafatia aso leaga e pei o mugālā ma timuga</p> <p>Tapena meafaigaluega ma la'au totō e faatele ai ituaiga la'au ma lo latou anagatā-tagofia ia mataupu tau i manu faalafuā mmf. O se faiga e faatuputeleina ai le mau i taumafa</p> <p>Faamalosi atili le faapā'aga ma Faapotopotoga Tumaoti e pei o: Asosi a Faifaato'aga Samoa; Faapotopotoga o Tama'ita'i Faipisinisi ma vaega tumaoti e lagolago ai faifaato'aga i afio'aga e ala i a'o'a'oga ma le maketiina o fua o faa'ele'eleaga</p> <p>O ta'iala nei mo le faatinoga o fofō: Tulafono Taufaaofi mo le Pulega o Alagā'oa mai le Lau'ele'ele 2018</p> <p>Polokalame Lautele a Samoa mo Galuega Faatino e fō'ia ai le</p>	<p>Fuafuaga a le Vaega o Faato'aga 2016-2020</p>

			<p>Faaleagaina o le Lau'ele'ele ma tuuitiitia ai aafia ga mai mugālā 2015-2020</p> <p>Fuafuaga Lautele mo Meaola Faalafuā ma Galuega Faatino 2008-2011</p> <p>Fuafuaga mo le Totōina o le 2 Miliona La'au 2015-2020</p>	
--	--	--	---	--

Pulega a Nu'u	Fofō Aupito Lelei ua Fautuaina	Ta'iala Fesoasoani i Galuega Faatino	Manatu
Tulafono a Itumalo/Nu'u	<p>Faatino tulafono a nu'u e limataitaiina ai afio'aga ma ia aofia ai le puipuiga o puna'oa o le gataifale ma le lau'ele'ele;</p> <p>Faatino le Fuafuaga -FTA mo le 2016-2028</p> <p>Malosi pulega a nu'u ma polokalame o loo iai;</p> <p>Unaia e polokalame togala'au 'aina a tamaitai le soifua maloloina;</p> <p>Asiasiga a le komiti o le nu'u i aiga mo le:</p> <p>Tumamā ma ave le otaota i luga o fata lapisi mo le aoina;</p> <p>Asiasiga a le komiti o le nu'u mo le tumamā aemaise i galuega i fafo;</p> <p>Faataga ona fono le Sui Tamaitai o le nu'u i fonotaga a alii & faipule o le nu'u e lipoti iai tulaga o loo aafia ai ni aiga faapena ma poloketi a tamaitai o loo lagolago i atina'e a le nu'u.</p> <p>Gafa ma: Afio'aga / MWCSD</p>	<p>Fesoasoani le MWCSD i le tapenaga o tulafono a itumalo/nu'u</p> <p>Atina'e a Afio'aga, 2016-2021</p>	<p>Lagolago sauniuniga o tulafono a itumalo/nu'u e ta'iala i pulega a nu'u ma le faatinoga o polokalame a le mālō ma faapotopotoga tuma'oti aofia ai ma Fuafuaga-FTA</p>

Faafanua ole Afioaga o Lepā

4.3 Galuega Fesoasoani mo le Afio'aga o A'ufaga

Galuega Tetele	Fofō Aupito Lelei Ua Fautuaina	Isi Faamanuiaga	Ta'iala Fesoasoani i Galuega	Talafeagai ma Fuafuaga a Vaega
Galuega tetele a nu'u i totonu o sone lamatia e aofia ai: Fale o aiga Falea'oga Falesa Pisinisi: Fale Komiti a Tama'ita'i	Ia siitia'ese mai sone lamatia Fuafua ni faiga talafeagai e faaititia ai le aafia o atinae o loo i totonu o sone lamatia Faamaualuga faavae o pale i le tulaga e talafeagai ma ni aafiaga o sone lamatia (CFHZ) Gafa ma:Nu'u/Aiga / MWTI/MWCS	Faaititia le tau o galuega faaleleia o loo fa'aauauina pea, faaititia mea e ono faaleagaina mai le 'āia o le talafatai ma lōloga olo'o lamatia ai	A siitia ese le afioaga e latou lava ona faaaoga lea o taiala nei: Faaaoga le Ta'iala Faatonutonu mo le Fausiaina o Pale (2016) ma usita'ia pemita Faaaoga Ta'iala Faatonutonu mo le Fausiaina o Pale 2002 Tulafono PUMA 2004	Fuafuaga FTA (2015)
Alagalue	Faaauau ona faatā le alagalue i uta Ia aofia ma alavai i le fuafuaina o le alagalue pe a toe sosoo; Talosagaina isi auaunaga tau galuega tetele e pei o: Alavai fuafua lelei i tafatafā-ala aofia ai ma le faataatiaga o paipa ma laina eletise Gafa ma: LTA /EPC/ MWTI / Afio'aga	Atili vave ona toe faaleleia mai aafiaga; Faateleina numera o aiga e siitia i nofoaga maualuluga;	Ia mautinoa o lo'o limataitaina le fausia o alagalue i ta'iala a le mālō e pei ona ta'ua i faigafaavae, fuafuaga mamao ma fuafuaga o galuega ua tusia i lalo ifo: Faigafaavae o Siosiomaga ma le Puipua o Agafesootai Ta'iala Faatonutonu mo Galuega Tau Siosiomaga (2007) Toe Iloilo Tapulaa Ausia o Auala Uma i Samoa (2016) Fuafuaga Aoao mo Galuega Tetele (NISP) 2011 Suesuega o le Ono Aafiagofie o Auala Uma i Samoa (2017) Faapolokalame ia galuega mo le saogalemu o auala i le tupe faatatau ma polokalame o galuega	Fuafuaga Faapule'aga Tuufaatasi a Afio'aga, Aokuso 2015 Fuafuaga a le Vaega o Femalagaiga ma Fela'uaiga i le Lau'ele'ele 2014-2019
Auala e faatali ai Vaitimu (tanevai)	Faagaoioi tanevai mo aiga o alala i uta e le o maua se suavai taumafa ma faaaoga i	Faaleleia atili le agavaa o afio'aga e talifuaitau i aafiaga mai suiga o le tau	Fai muamua se saililiga po o ai aiga e lē o maua se suavai a o le'i faia se faaiuga	Fuafuaga a le Vaega o le Suavai ma Vai Lafoa'i 2016-2020

	galuega i le fale Gafa ma: CSSP / NGO/MWCSD / Afio'aga	Maua ai se suavai faaleoleo mo aiga	mo tanevai Fuafuaga Aoao Faapule'aga o Vai ma Puna'oa 2007-2017	
Eletise	Fa'atū poumōlī ma ta'i le eletise mo aiga i uta Fai ni mōlī-auala i alagalue e talafeagai mo le saogalemu o le afio'aga Toso laina eletise i nofoaga e sili ona saogalemu pe a toe sui Gafa ma: EPC / MWTI / Nu'u	Maua le eletise i taimi uma faapena ma taimi o faalavelave faalenatura 'Alofia faalavelave mai poumōlī pā'u'ū	Mata'itū le faasoaina o le eletise ina ia 'aua ne'i sili atu le tele ma le malosi o le eletise i nisi o pou 'ona e ono āfāina ai laina eletise Toso laina eletise e le EPC mo aiga o loo nonofo i uta ma mōlī o le auala Liuli le tōfā e atia'e le malosi'aga fa'aaoga tatau mo afio'aga e fa'aaoga iai le malosi'aga faafouina e limataitaiina e taiala o loo iai nei Tapenaga o Taiala mo Malosi'aga Faafouina ma le Malosi'aga Faaaoga Tatau, 2016	Fuafuaga a le Vaega o Malosi'aga i Samoa 2017-2022

Isi Fofō Na Talanoaina po o Isi Mataupu na Lāgā

Galuega Tetele	Fofō/Mataupu	Manatu
Atina'e Tamaoaiga Taligalu e puipuia Faetalimalo o le Seabreeze	Talosaga mo inisinia aua se taligalu malosi e puipuia le faetalimalo o le Sea Breeze mo Tulisi Gafa ma: / Pule Faetalimao / Afio'aga	E le talafeagai lenei talosaga ma sini autu o le poloketi, PPCR-ECR. O galuega faapenei a faipisinisi tumaoti e faatino lava e i latou. E ono momoria se suesuega (EIA) ma se talosaga mo se Faatagaga o Atinae mai le PUMA – MNRE.
Fale e malu ai le faatanoa vai	Talosagaina se fale faamalu ai le faatanoa vai i lalo o le Vai Tumaoti (IWS). Gafa ma: MWCSD-IWS / Afio'aga	E le'i faia lava se filifiliga a le afio'aga po o ai e fesoasoani i le faamaluina o le latou tanoa vai e puipuia ai le suavai mai le la mmf.

Siosiomaga & Alaga'oa Faalenatura	Fofō Aupito Lelei	Isi Faamanuiaga	Taiala Fesoasoani i Galuega	Talafeagai ma Fuafuaga a Vaega
Toe toto laau i le talafatai	Faatino le toe totoina o le talafatai i laau na masani ai Gafa ma: MNRE / MAF- Faigafaiva / Afio'aga	O le faaleleia atili o mea e to'a ai faanatura ma le vave toe faaleleia aafiaga e faaititia ai le 'āia o le talafatai	MNRE – Vaega o Vaomatua e saunia taiala ma fautuaga mo laau o le talafatai e toe totō; NBSAP 2015-2020	Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017-2021
Gataifale / Faasao Faigafaiva	Faateleina o faasao mo faigafaiva o iai nei; Toe faaola faisua lapopoa ma laau ola i le gataifale; Faatino togā'amu; Fai ni polokalame tau a'oa'oga faalotoifale a afio'aga mo le mata'itūina o le gataifale Faatino uma fuafuaga i lalo o le Fuafuaga Faapule'aga mo Faigafaiva a Nu'u Faagaoioi polokalame e tafi'esea le alamea mai nofoaga tulata i matafaga Gafa ma: MAF / Nu'u	Faaititia aafiaga mai galuega i le lau'ele'ele Faaititia le tamateina o 'amu Sili ona anagatā le ola faatasi o meaola/la'au i le latou siosiomaga o le ā'au ma le agavaa e gafatia suiga o le tau Faaititia le faaleagaina o nofoaga o meaola/la'au i le gataifale	Fautuaina afio'aga e le Vaega o Faigafaiva- MAF e tusa ma ta'iala o loo iai: Fuafuaga Faapule'aga mo Faigafaiva a Afio'aga NBSAP 2015-2020 Faaopoopo faamaumauga lata mai mo Fuafuaga Faapule'aga o Faigafaiva a Afio'aga	Fuafuaga Aoao a le Vaega o Faato'aga 2016-2020 Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017-2021
Pulega o le Otaota	Manaomia le tuutaimi o le aoina o le otaota mai aiga; Fai e le nu'u polokalame faalauiloa o otaota lafoa'i ma le faamamāina i taimi ua atofaina Talosagaina kalone lapisi e faatu i luga o pae faasolo i totonu o afio'aga Gafa ma: Nu'u	Faaleleia atili le soifua maloloina ma le tumamā Faaititia aafiaga mai faama'i feavea'i e meaola/namu mmf	Tapena e le MNRE- DEC ta'iala ma fesoasoani mo le nu'u e ala i le faatinoga o fuafuaga mo galuega e pei o: Pule'aga o Otaota Lamatia ma Faigafaavae Tau Vaila'au 2012 NBSAP 2015-2020 Tulafono o Pule'aga o Otaota Lafoa'i 2010 NBSAP 2015-2020	Fuafuaga Aoao a le Vaega mo Siosiomaga 2016-2021

Vaomatua ua mou atu (mou atu o vaomatua sa masani ai le atunuu ona o afā ma faato'aga)	<p>Toe totō laau na masani ai i fanua ua faavaoa;</p> <p>Toe faaleleia fanua ua faavaoa ma 'ele'ele ua faaleagaina;</p> <p>Faatino polokalame mo le toe totoina e afio'aga o laau sa masani ai;</p> <p>Faatino le toe toto o laau i le talafatai e pei ona masani ai</p> <p>Gafa ma: MNRE / Afio'aga</p>	<p>Toe faaleleia 'ele'ele ua faaleagaina;</p> <p>Faaleleia le siosiomaga o nofoaga i le talafatai ma 'ele'ele i uta</p>	<p>Vaega o le Vaomatua-MNRE e tapena ta'iala ma fautuaga mo ituaiga togālā'au e toe totō i le talafatai</p> <p>NBSAP 2015-2020</p> <p>Fuafuaga Aoao mo Vaomatua 2016-2020</p> <p>Fuafuaga Faapuleaga o 'Ele'ele e Gafataulima 2015-2019;</p> <p>Fuafuaga mo Galuega Toe Faaola 2016-2020</p> <p>Fuafuaga mo le Totōtina o le 2Miliona La'au 2015 - 2020</p> <p>Tulafono Pulega o Vaomatua 2011</p>	Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017-2021
--	---	---	--	---

Soifua Laulelei & ia lavaTaumafa	Fofō Aupito Lelei	Isi Faamanuiaga	Taiala Fesoasoani i Galuega	Talafeagai ma Fuafuaga a Vaega
Vaomatua sātia ma faato'aga/manu/la'au faalafuā	<p>Toe faalelei ma fa'aaooga i fa'ato'aga ia laufanua ua lē o toe galuea'ina e lata i le aai na i lo le faato'a o fanua i le aga'i i uta ma le vaomatua:</p> <p>Una'ia le totōina o fua o faa'ele'eleaga e pei o ufi, umala, e sili atu ona anagatā i taimi o afā, mugālā ma lōloga.</p> <p>Faatino pulega o le 'ele'ele e gafataulima lona faaaogaina;</p> <p>Faatino polokalame faapule'aga tu'ufaatasī mo manu fa'alafuā;</p> <p>Unaia faatoaga-vaomatua ma faatoaga fefiloī aofia ai la'au 'aina e</p>	<p>Faateleina le mau i taumafa ma le soifua maloloina atoā ai ma le siitia ole tulaga agavaa o afio'aga e fetuuna'i ma gafatia ona tali atu i suiga o le tau.</p>	<p>Tapena e le Vaega o le CROP-MAF ia a'oa'oga e faatinō e i latou ua iai agavaa faapitoa tau faato'aga e lagolago ma limataitaiina faifaato'aga faatasī ai ma polokalame e faalauihoa ia le faatuputeleina o ituaiga fua o faa'ele'eleaga e gafatia aso leaga e pei o mugālā ma timuga.</p> <p>Tapena meafaigaluega ma la'au totō e faatele ai ituaiga la'au ma lo latou anagatā - tagofia ia mataupu tau i manu fa'alafuā mmf. O se faiga e faateleina ai le mau i taumafa.</p> <p>Faamalosi atili le faapa'aga ma Faapotopotoga</p>	Fuafuaga a le Vaega o Faato'aga 2016-2020

	<p>faaitiitia ai le aafiagofie o fua o faa'ele'eleaga i faama'i.</p> <p>Totō faatele isi ituaiga faato'aga e maua ai sina seleni e pei o koko, niu, tipolo ma ia totō i 'ele'ele e lē o lamatiagofie.</p> <p>Faatino polokalame e taofiofi ma pulea manu faalafuā e aafia ai la'au ma meaola- fua o faa'ele'eleaga.</p> <p>Gafa ma: MAF MNRE /Afio'aga</p>	<p>Tumaoti e pei o: Asosi a Faifaatoaga Samoa; Faapotopotoga a tama'ita'i Faipisinisi ma vaega tuma'oti e lagolago iai faifaato'aga i afio'aga e ala i a'oa'oga ma le maketiina o fua o faa'ele'eleaga.</p> <p>O ta'iala nei mo le faatinoga o fofō:</p> <p>Tulafono Taufaaofi mo le Pulega o Alagā'oa mai le 'Ele'ele 2018;</p> <p>Polokalame Aoao a Samoa mo Galuega Faatino e fō'ia ai le Faaleagaina o le 'Ele'ele ma tu'uutiitia ai aafiaga mai mugālā 2015-2020;</p> <p>Fuafuaga Aoao mo La'au/meaola faalafuā ma Galuega Faatino 2008-2011;</p> <p>Fuafuaga mo le Totōina o le 2 Miliona La'au 2015-2020</p>	
--	---	---	--

O le Puna o Sinasina i le talafatai o le Afio'aga o Lepā

Nofoaga o loo faatafe iai le Puna o Sinasina i le afio'aga o Lepā e faato'a ma puipuia ai le suavai.

Alasopo-ituvai i Vaigalu i le Itumalo o Lepa – talosaga le itumalo e sui i se ala-laupapa ona e le sefe I taimi o lologa ma matagi malolosi.

Faafanua o le Afioaga o Aufaga

